

TÁJÉKOZTATÓ

BEFEKTETÉSI SZOLGÁLTATÁSI ÉS
A KIEGÉSZÍTŐ SZOLGÁLTATÁSI
TEVÉKENYSÉG KÖRÉBE TARTOZÓ
TERMÉKEK ÉS SZOLGÁLTATÁSOK

MKB Bank Zrt.

2010. augusztus 1.

Tartalomjegyzék

I. Értékpapír letétkezelés – Összevont értékpapírszámla és ügyfélszámla vezetés.....	6
II. Alacsony és mérsékelt kockázatú kötvények	9
III. Közepes és magas kockázatú kötvények	13
IV. Alacsony és mérsékelt kockázatú befektetési jegyek	17
V. Közepes és magas kockázatú befektetési jegyek	24
VI. Részvények, certifikátok	29
VII. Tőzsdei határidős termékek	32
VIII. Tőzsdén kívüli értékpapír és árfolyam derivatívák	36
IX. Tőzsdén kívüli kamat derivatívák	43
X. A megfelelési és alkalmassági vizsgálat célja és következményei.....	47
Fogalomtár	49

Tisztelt Ügyfelünk!

Az MKB Bank Zrt.-nek (a továbbiakban: Bank), mint **a befektetési vállalkozásokról és az árutőzsdei szolgáltatókról, valamint az általuk végezhető tevékenységek szabályairól szóló 2007. évi CXXXVIII. törvény** (a továbbiakban: törvény) szerint működő befektetési szolgáltatást végző hitelintézetnek a törvény X. és XI. fejezete értelmében, írásban kell tájékoztatnia ügyfeleit

- a) a befektetési vállalkozásra vonatkozó alapvető tudnivalókról;
- b) a befektetési vállalkozás működésének és tevékenységének szabályairól;
- c) a leendő szerződő fél tulajdonában levő, vagy őt megillető pénzügyi eszközök és pénzeszközök kezelésének szabályairól;
- d) a szerződésben foglalt ügyletben érintett pénzügyi eszközökkel kapcsolatos tudnivalókról;
- e) a szerződésben foglalt ügylettel kapcsolatos tudnivalókról, ideértve az ügyletet érintő nyilvános információkat, valamint az ügylet kockázatát;
- f) a törvény 62. § (2) bekezdés i) pontja szerinti végrehajtási helyszínekről;
- g) a szerződéskötéshez, valamint – egy korábban megkötött és hatályban levő szerződés (a továbbiakban keretszerződés) létrehozatala esetében – az egyes ügyletek megkötéséhez kapcsolódó költségről, díjról, amely az ügyletet terheli.

Bankunk a fenti a), b), f) pontokban előírt tájékoztatási kötelezettségeknek a **Befektetési szolgáltatási és a kiegészítő szolgáltatási tevékenység végzéséről szóló üzletszabályzatában**, valamint ezen üzletszabályzat mellékleteit képező Végrehajtási politikájában és Összeférhetetlenségi politikájában tesz eleget.

A fenti c), d), e), g) pontokban előírt tájékoztatási kötelezettség teljesítése érdekében a Bank elkészítette a **Befektetési szolgáltatási és a kiegészítő szolgáltatási tevékenység körébe tartozó termékeket és szolgáltatásokat bemutató terméktájékoztatót** (továbbiakban: Terméktájékoztató).

A Terméktájékoztató tartalma:

Jelen Terméktájékoztató **ismerteti az ügyfél tulajdonában levő vagy őt megillető pénzügyi és pénzeszközök kezelését, termékcsoportonkénti bontásban tartalmazza az egyes pénzügyi eszköz típusokra jellemző információkat**, beleértve a pénzügyi eszközök összetevőinek bemutatását, az eszköz és az egyes összetevők kockázatait, a pénzügyi eszközök piaci helyzetét, árának volatilitását, az esetleges pótlólagos befizetési kötelezettségek szükségességét, a kapcsolódó letéti vagy óvadéki követelményeket, az igénybe vehető garanciákat és a lehetséges teljesítési módokat.

Kitér továbbá a **pénzügyi eszközök megszerzésével, tartásával, a pénzügyi eszközökre szóló megbízások adásával és teljesítésével kapcsolódóan viselendő költségekre**, ideértve az átváltási árfolyamokat és költségeket, valamint bármilyen díjat, jutalékot, hozzájárulást vagy adót, amelyet a Bank von le, vagy amelynek megfizetésére az Ügyfél maga kötelezett az adott befektetési termék vagy szolgáltatás igénybevétele esetén.

Jelen Terméktájékoztató részeként közzé tesszük a **befektetési vállalkozásokról és az árutőzsdei szolgáltatókról, valamint az általuk végezhető tevékenységek szabályairól szóló 2007. évi CXXXVIII. törvényben** foglalt előzetes tájékoztatói kötelezettség részeként elvégzett Megfelelési és Alkalmassági vizsgálat céljára és következményeire vonatkozó információkat.

A Bankunkról, annak tevékenységéről, szervezetéről, eredményeiről, szolgáltatásairól és üzletszabályzatairól **bővebb felvilágosítás** a Bank Fiókjaiban, a www.mkb.hu weboldalunkon, illetve az MKB TeleBankár (06-40-333-666) számán érhető el.

I. Értékpapír letétkezelés – Összevont értékpapírszámla és ügyfélszámla vezetés

1. Termékismertető

Az értékpapír letéti szolgáltatások

Értékpapír letéti szolgáltatásokat a Bank szélesebb körben 1989 óta nyújt. Megtartva a nyomdai úton előállított értékpapírokhoz kapcsolódó klasszikus elemeket (pl. értékpapírok fizikai kezelése) Ügyfeink elvárásainak és a piaci követelményeknek megfelelően folyamatosan fejlesztjük és bővítjük az **értékpapírok nyilvántartásával, letétkezelésével kapcsolatos szolgáltatásaink** körét.

A Bank forgalmazásában elérhető értékpapírok (pl.: MKB Befektetési Alapok, illetve BayernLB Luxemburg Befektetési Alapok befektetési jegyei, MKB kötvények, tőzsdei részvények és állampapírok) adásvételével járó befektetési szolgáltatások igénybevételének feltétele, hogy Ügyfelünk rendelkezzen Bankunknál *összevont értékpapírszámlával és ügyfélszámlával*.

Fontosnak tartjuk ugyanakkor kiemelni, hogy az alább részletezett szolgáltatáskört nem csak a **Banknál forgalmazott**, hanem bármely más, **a Bank által letétkezelésre befogadható értékpapír** esetében is tudjuk nyújtani. Ily módon Ügyfelünknek lehetősége nyílik élvezni annak előnyét, hogy – bár több forrásból (forgalmazási helyről) származnak, – értékpapír befektetéseit (és így azokból eredő bevételeit is) egy kimutatásban tekintheti át, s ezen átfogó kép alapján hozhatja meg újra és újra befektetési döntéseit.

Összevont értékpapírszámla és ügyfélszámla

- Az összevont értékpapírszámla a nyomdai úton előállított, valamint a dematerializált (jogszámban meghatározott módon, elektronikus úton létrehozott, továbbított és nyilvántartott, az értékpapír tartalmi kellékeit azonosítható módon tartalmazó) értékpapírok nyilvántartására és kezelésére, **a kapcsolódó ügyfélszámla** pedig a befektetési szolgáltatással és az értékpapírban foglalt kötelezettségen alapuló fizetéssel kapcsolatos elszámolások lebonyolítására szolgál.
- Szolgáltatásunk keretében **a nyomdai úton előállított értékpapírokat gyűjtő letétbe vesszük át**, illetve kezeljük. A gyűjtő letét azt jelenti, hogy a letét tárgyát képező értékpapírok nyilvántartása sorozat és mennyiség (alpcímlet és darabszám) szerint történik.
- Az összevont értékpapírszámlán nyilvántartott **értékpapírokban megtestesülő jogok gyakorlásához adatszolgáltatást nyújtunk** (pl. részvénykönyvi bejegyzéshez, osztalék- és kamatfizetéshez, tőketörlesztéshez).
- **Beszedjük az értékpapírok hozadékait** (osztalék, kamat, hozam), esedékessé váló tőketörlesztő-részleteit, és a beszedett összegeket jóváírjuk az összevont értékpapírszámlához tartozó ügyfélszámlán, illetve devizaszámlán. (Nem forintban kibocsátott értékpapírok forgalmazásához és összevont értékpapírszámlán való nyilvántartásához a megfelelő devizában megnyitott devizaszámla is szükséges.)
- **Végrehajtjuk az értékpapír műveletek elszámolásával kapcsolatos feladatokat** (pl. értékpapír transzfer küldése és fogadása).
- A számlatulajdonos rendelkezése alapján az összevont értékpapírszámlán nyilvántartott **értékpapírokról letéti/tulajdonosi igazolást, illetve közgyűlési letéti/tulajdonosi igazolást állítunk ki**.
- Egyesített **számlakivonat küldésével** értesítjük Ügyfelünket az összevont értékpapírszámláján elhelyezett valamennyi értékpapír
 - időszaki nyitó- és záró állományáról,
 - azok tájékoztató jellegű piaci értékéről (amennyiben ilyen információ a rendelkezésünkre áll),
 - a forgalmi műveletekről (pl. értékpapír adásvételi ügyletek elszámolási tételei),

-
- valamint a letétkezeléshez kapcsolódóan történt pénzmozgásokról (hozadék- és törlesztő összegek beszedése, adólevonások, jutalékok elszámolása).
 - Igény esetén **az ügyfélszámla nap végi szabad egyenlegét automatikusan átvezetjük Ügyfelünk Bankunknál vezetett bankszámlájára.**

2. Az ügyfél tulajdonában levő vagy őt megillető pénzügyi és pénzeszközök kezelése

Alletéteményes közreműködése

A Bank harmadik fél közreműködését veszi igénybe azokban az esetekben, mikor Ügyfelei értékpapírjait nem saját értéktárában őrzi. E **harmadik fél, az alletéteményes** lehet hitelintézet, lehet valamely piac (pl. tőzsde) mellett működő elszámolóház/értéktár, lehet országos hatáskörű központi értéktár, vagy nemzetközi elszámolóház, esetleg globális letétkezelő. Mindannyian olyan szervezetek, melyek képesek letétkezelői szolgáltatást nyújtani más piaci szereplők (esetünkben a Bank) számára. Ennek megfelelően kimutatást vezetnek a Bank számláján nyilvántartott értékpapírokról, elvégzik az értékpapírok adásvételéhez kapcsolódó elszámolási műveleteket, az értékpapírokat számlák között transzferálják, szükség szerint bonyolítják az arra alkalmas értékpapírok fizikai befogadását/kiadását, beszedik az értékpapírok hozadékait (kamat, osztalék, hozam), törlesztőrészleteit, és a Bank instrukciói szerint járnak el az értékpapírokhoz kapcsolódó egyéb események (pl. közgyűlés, felvásárlási ajánlat, bónusz kibocsátás) esetén. Az alletéteményesek termékskálája képezi az alapját a Bank által nyújtható letétkezelői szolgáltatásoknak. Így a Bank az alletéteményesi rendszer által nyújtott lehetőségekhez igazodik összevont értékpapírszámla vezetési termékének kialakítása során. Az Ügyfél nincs közvetlen kapcsolatban a Bank alletéteményesével. Fontos tudni, hogy a Bank az általa igénybe vett alletéteményesért akként felel, mintha a tevékenységet maga látná el. Az alletéteményes fizetésképtelensége esetén a Bank úgy jár el, mintha az eszközök ki-, illetve visszaszolgáltatásának kötelezettségét maga a Bank nem tudná teljesíteni. Amennyiben a Bank egyes értékpapírok tekintetében alletéteményes közreműködését veszi igénybe, erről az Ügyfeleket hirdetményi úton tájékoztatja.

Az alletéteményesek kezelésében levő számlák

Alletéteményesei a Bank számára gyűjtőszámlán tartják az Ügyfelek pénzügyi eszközeit. A gyűjtőelvű tárolás miatt az Ügyfélnek csak az értékpapírok Számlán kimutatott fajtája és mennyisége tekintetében keletkezik követelése. Az Ügyfél a gyűjtőelvű tárolás esetén nem követelheti a letétbe helyezett egyedi címlet és sorszám szerint megjelölt értékpapírokat. Ettől a Bank egyes esetekben (pl. adózás szempontjából előnyösebb elbánás, az Ügyfél és a Bank közötti egyedi megállapodás) eltérhet azzal, hogy a Bank az Ügyfél számára világossá teszi az esetleges díj- és költségoldali különbségeket is.

A Bank alletéteményesei a Bank által rájuk bízott eszközöket a sajátjuktól és más számlatulajdonosok eszközeitől elkülönítetten kezelik.

Az alletéteményesekkel kötött banki szerződések

A Bank és alletéteményesei között létrejött szerződések joga eltérhet az Ügyfél és a Bank közötti szerződés jogától. Ebben az esetben az Ügyfél és a Bank közötti szerződés jogától eltérő szabályozások vonatkozhatnak az alletéteményben kezelt eszközökre. Ez annak ellenére is járhat előre fel nem mérhető következménnyel, hogy a Bank kifejezetten ügyel a saját és alletéteményesei szolgáltatás struktúrájának kellő szintű egyezésére, azaz az Ügyféllel szemben vállalt kötelezettségei és az alletéteményesekkel szemben megszerzett jogai konfliktusmentességére törekszik.

A befektetésekre vonatkozó külső szabályozások

Felhívjuk tisztelt Ügyfeleink figyelmét arra, hogy a befektetésekre vonatkozó magyarországi és külföldi – így például az adózással, az értékpapírok nyilvántartásával, az elszámolásokkal kapcsolatos – szabályokra a Banknak, illetve a Bank alletéteményeseinek nincs ráhatása, tevékenységüket ugyanakkor mindezek adta keretek között kell végezniük. Minden befektetőnek számításba kell vennie tehát azt a körülményt, hogy befektetésére a befektetőtől eltérő jog- és szabályrendek vonatkoznak, melyek különböző adatszolgáltatási, dokumentációs, eljárási és költségbeli kihatással bírhatnak.

A Bank óvadéki joga és a zárolás

A Bankot a befektetési szolgáltatási tevékenységből, kiegészítő szolgáltatási tevékenységből eredő lejárt pénzkövetelései, valamint az Ügyfél szerződésszegő magatartása miatt a Bankot ért kár összegének erejéig óvadéki jog illeti meg a nála elhelyezett értékpapírok, illetve pénzeszközök felett függetlenül attól, hogy a vagyontárgyakat az Ügyfél milyen szerződés keretében bocsátotta a Bank rendelkezésére. Az óvadék a szerződés nem teljesítése vagy nem szerződésszerű teljesítése esetén a Bank által – sortartási, valamint előzetes tájékoztatási kötelezettség nélkül – igénybe vehető. A Bank az értékpapír kényszerértékesítése során a piaci ár elérésére törekszik.

A Bankot a szolgáltatásaiból eredő jövőbeni követelése biztosítására visszatartási (zárolási) jog csak az óvadék olyan tárgyain illeti meg, amely törvényen alapul, vagy amelyet az Ügyféllel kötött megállapodás alapján a Bank lekötött (zárolt). A Bank az Ügyfelet értesíti az igénybe vett óvadékról.

A Bank zárolt alszámlát nyit az Ügyfél részére, amennyiben az Ügyfél, vagy az Ügyfél és a számla kedvezményezettje együttesen kérik, vagy az Ügyfél olyan üzleti tevékenységet folytat a Banknál, amelynek végzéséhez a Bank előírja a zárolt számla megnyitását.

A Bank az alszámlán minden esetben feltünteti a zárolás jogcímét – így különösen óvadék, zálogjog – és azt a személyt, akinek javára azt bejegyezték.

A Bank az alszámláról kiállított számlakivonatot megküldi a számlatulajdonosnak és annak a személynek, akinek a javára a jogosultságot bejegyezte. Ugyanígy kell eljárni a jogosultság bejegyzésének törlése esetén is.

Az Ügyfélnek a zárolt értékpapír-alszámlára vonatkozó rendelkezését a Bank csak annyiban teljesíti, amennyiben az nem ellentétes a zárolás jogcímével.

A zárolt értékpapír alszámláról az értékpapír csak abban az esetben szabadítható fel, illetve terhelhető meg újra, ha a zárolásra okot adó körülmény megszűnt, és erről az arra jogosult nyilatkozik. Ebben az esetben a Bank az addig zárolt értékpapírszámlán levő értékpapírt haladéktalanul visszavezeti az Ügyfél összevont értékpapírszámlájára.

Ha az a személy, akinek a javára a zárolás történt, hitelt érdemlő bizonyítékkal igazolja, hogy a zárolt értékpapírszámlán levő értékpapírok tulajdonjogát megszerezte, a Bank haladéktalanul intézkedik az értékpapír átutalásáról az új tulajdonos által megjelölt értékpapírszámlára.

Ha a számlatulajdonos a zárolás időtartama alatt az értékpapírt jogosult elidegeníteni, a Bank gondoskodik arról, hogy a zárolásra okot adó körülmény feltüntetésével az értékpapír jóváírásra kerüljön az új számlatulajdonos javára vezetett értékpapír (letéti) számlához kapcsolódó zárolt értékpapír (letéti) alszámlán.

3. Kondíciók

Az értékpapírokkal kapcsolatos szolgáltatásaink részletes feltételeit a befektetési szolgáltatásokra, valamint a kiegészítő szolgáltatásokra vonatkozó Üzletszabályzatunk, díjait a mellékletét képező, hatályos kondíciós listánk tartalmazza. Szeretnénk felhívni Ügyfeleink szíves figyelmét, hogy a fentiekben ismertetett szolgáltatásainkat a Bank, az MKB Befektetési Alapkezelő Zrt. alapjai és a Bank által kibocsátott értékpapírok tekintetében kedvezményes díjszabással végezzük.

A dokumentumok megtekinthetők az MKB ügyfélfogadásra nyitva álló helyiségeiben, valamint a Bank honlapján (www.mkb.hu) az Interneten.

II. Alacsony és mérsékelt kockázatú kötvények

1. Termékismertető

A kötvény hitelviszonyt megtestesítő értékpapír.

A kötvényben a kibocsátó (adós) arra kötelezi magát, hogy az ott megjelölt pénzüsszeget, annak kamatát a kötvény mindenkor tulajdonosának vagy birtokosának a kötvényben megjelölt időben és módon megfizeti.

A kötvényeket kamatozás szerint a következő kategóriákba soroljuk:

- **nem kamatozó értékpapírok:**
Az értékpapír hozama nem kamat, hanem árfolyam eredmény, pl. diszkont kincstárjegy.
- **kamatozó értékpapírok**
 - **fix kamatozású kötvények:** a kibocsátó a kibocsátás feltételeiben rögzíti a kötvény kamatának mértékét, a kamatfizetés időpontjái(t).
 - **változó kamatozású kötvények:** a kibocsátó a kibocsátás feltételeiben rögzíti azt a referencia értéket (pl. BUBOR), amihez képest a mindenkorli kifizetésre kerülő kamat mértéke aktuálisan megállapításra kerül, valamint a kamatfizetés időpontjái(t).
 - **indexált kötvények:** a kamatfizetés egy előre definiált mögöttes termék teljesítményéhez kötött, a kibocsátó a kibocsátás feltételeiben rögzíti azokat a feltételeket, amelyek esetén kamatfizetésre kerül sor az előre meghatározott időpont(ok)ban.
- **Kibocsátó szerint megkülönböztetünk**
 - állam által kibocsátott értékpapírokat
 - pénzüintézeti kibocsátásokat
 - vállalati kibocsátásokat
 - önkormányzati kibocsátásokat

2. A termékre jellemző kockázatok

- **A tőke és kamatok megfizetésének kockázata**

A tőke és kamatok megfizetésének kockázatát a **kibocsátó**, mint hitelfeltevő **hitelkockázati besorolása** határozza meg.

Egy adott devizanemben a legalacsonyabb kibocsátói kockázatot az állami kibocsátások jelentik. Minél rosszabb a kibocsátó hitelminősítése, annál nagyobb az értékpapír hozama a kockázatmentes befektetésekhez képest.

Alacsony és mérsékelt kockázatú kötvények alatt azon kibocsátók kötvényeit értjük, melyeket a nemzetközi hitelminősítő intézetek (pl. Standard & Poor's) befektetési kategóriába soroltak.

- **Likviditási kockázat**

A likviditás egy befektetés azon tulajdonsága, hogy milyen idő- és hozamvesztéssel lehet értékesíteni és pénzzé tenni, milyen könnyen átruházható, mennyire megbízható a másodlagos piaca. Az értékpapírpiac likviditása a kereskedett pénzügyi eszközök (instrumentumok) összes volumenétől, a kereslet kínálat viszonyától függ. Az értékpapír piacokon a kereslet és kínálat átmeneti csökkenését likviditási problémának nevezzük, amely a termékek árát negatívan érintheti.

3. A termék piaci helyzete, a kötvények árának volatilitása

A volatilitás az árfolyam ingadozásának mértéke. Alacsony volatilitás esetén a termék árfolyama csak kis mértékben ingadozik, míg magas volatilitás esetén nagy a termék árfolyam ingadozásának a veszélye.

Különböző típusú kötvények árfolyama (nem kamatozó, fix kamatozású, változó kamatozású, indexált) azonos piaci változásokra különböző módon és mértékben reagálnak.
A kötvények árfolyamát a piaci hozamváltozás befolyásolja.

Ha a befektető lejárat előtt értékesíti az értékpapírokat, emelkedő hozamok esetén a kamatozó termékek árfolyama az eredeti vételi árfolyam alá eshet. Ez azt jelenti, hogy értékesítéskor az utolsó kamatfizetéstől eltelt időtartamra a vevő az időarányos kamatot az eladónak megfizeti, a nettó árfolyam, azaz a tőke ára azonban a vásárláskori érték alá eshet, tehát a befektető árfolyamveszteséget szenvedhet el. **Amennyiben a befektető szélsőséges piaci környezetben sürgősen a megtakarításához szeretne jutni, előfordulhat, hogy a befektetése jelentős részét elveszti. Amennyiben a befektető lejáratig megtartja az értékpapírt, akkor a vásárláskor rögzített éves hozamot realizálja,** mivel a futamidő alatt bekövetkezett piaci árfolyamváltozás nem realizálódik a befektetésben. (A. Példa)

Szélsőséges piaci környezetben bármely kötvény esetén a tőke és kamatok megfizetésének esetleges megnövekedett kockázata miatt a kötvények árfolyama jelentősen a névérték alá eshet. (B. Példa)

4. A. Példa fix kamatozású kötvény befektetésre (A példában nem létező instrumentum szerepel)

Lejárat: 2012.01.01.

Vétel napja: 2011.02.16.

Eladás napja: 2011.03.16.

Nominális kamat: 5,00%

Hozam: 6,00%

Eladáshoz tartozó hozam: 6,50%

A befektető 2011.02.16-án 99,79%-os bruttó árfolyamon megvásárolja a kötvényt, ebből az időarányos kamat 0,63%, a nettó árfolyam $99,79\% - 0,63\% = 99,16\%$.

A hozamok 1 hónap alatt 6,00%-ról 6,50%-ra emelkednek. A befektető értékesíti az értékpapírját, az eladási bruttó árfolyam 99,86%, a felhalmozott kamat tartalom 1,01%, a nettó árfolyam $99,86\% - 1,01\% = 98,85\%$.

A befektető ebben az esetben árfolyamveszteséget szenved el a befektetésén, mivel a vételhez tartozó nettó árfolyam 99,16%, az eladáshoz tartozó nettó árfolyam 98,85%.

Az értékpapírt a befektető 28 napig tartotta meg, a két bruttó árfolyam közötti különbség a futamidő alatt számára évesítve 0,91% hozamot jelentett. ($99,86\% - 99,79\% = 0,07\%$)

A befektető amennyiben lejáratig, azaz 2012.01.01-jéig megtartja a befektetését, éves átlagos 6,00%-os hozamot realizálhat a befektetésén.

B. Példa Indexált kötvény befektetésre (A példában nem létező instrumentum szerepel)

Lejárat: 2013.03.15.

Vétel napja: 2010.01.15.

Eladás napja: 2010.03.15.

Kamatozás: indexált

Kamatfizetés mértéke: 8% éves kamat fizetendő évente a kamat-

fizetési napokon, ha az adott kamatfizetési napon a mögöttes termék árfolyama magasabb, mint a kötvény kibocsátás napján érvényes árfolyam.

Amennyiben a mögöttes termék, amelynek árfolyam alakulása a kötvény kamatfizetését meghatározza, a kibocsátást követően a várakozásokkal ellentétesen változik, és a befektetők általános véleménye már az, hogy a mögöttes termék árfolyama nem éri el a kamatfizetéshez szükséges mértéket, úgy a piacon vételi érdeklődés csak a kötvény névértékét figyelembe vevő árfolyamon érhető el. Ennek az az oka, hogy a vevő – mint legrosszabb kimenet – arra számít, hogy kamatfizetés nem történik lejáratig, és lejáratkor a kibocsátótól a névértéket fogja visszakapni, ezért a kötvény árfolyam számításánál csak és kizárólag ezt az egyetlen kifizetést veszi figyelembe. A kötvény ára tehát egy három éves visszamaradó futamidejű indexált kötvény esetén az adott futamidejű kockázatmentes kamatlábbal – állampapír piaci hozam – kalkulált jelenérték, ami a fent említett 3 éves futamidő és 7%-os elvárt hozam esetén a névérték $81,63\%-a!$ ($100\% / (1 + 0,07)^3 = 81,63\%$)

5. A megbízások szerződéses háttere

A kötvényekbe történő befektetés előfeltétele az Összevont értékpapír és ügyfélszámla szerződés megkötése és a számla megnyitása.

Magyar forintban denominált államkötvényekre, saját kibocsátású kötvényekre és más devizanemben denominált állami, vállalati és hitelintézeti kötvényekre az MKB Bank adásvételi szerződést köt Ügyfeivel.

6. Pénzügyi elszámolás, teljesítés

Kötvények pénzügyi elszámolása a DVP (Delivery Versus Payment) azaz „szállítás fizetés ellenében” elv alapján történik.

Más devizanemben denominált kötvények elszámolása az Ügyfél devizaszámláján azonos devizanemben meglévő fedezet terhére történik. Amennyiben magyar forintban áll rendelkezésre a fedezet (ellenérték), az Ügyfélnek kell intézkednie az átváltásról.

7. Pótlólagos befizetés

Kötvények esetén szerződéskötést követő pótlólagos befizetésre nem kerül sor.

8. Garanciák

Az állampapír alacsony kockázatú, biztonságos befektetési forma, mivel az abban megtestesített követelés (névérték és/vagy kamat) adója maga az állam, és a követelés nem évül el. Felhívjuk a figyelmet, hogy a futamidő alatti értékesítés esetén realizált hozam az eredeti vételi hozamtól eltérhet, így a lejárat előtti értékesítés szélsőséges esetben akár tőkevesztést is eredményezhet.

Az MKB Bank saját kötvényeire az OBA (Országos Betétbiztosítási Alap) garanciája vonatkozik 50 ezer euró értékhatárig.

A Befektető-védelmi Alap (BEVA) kártalanítására azok a befektetők számíthatnak, akik a Bankkal a biztosított tevékenységek valamelyikére érvényes szerződést kötöttek és e szerződés alapján a Bank birtokába került, és a befektető néven nyilvántartott vagyont (értékpapírt, pénzt) a Bank nem tudja kiadni számukra.

A kártalanítási feltételek fennállása esetén a BEVA – **befektetőnként és összevontan** – húszezer euró összeghatárig nyújt pénzbene térítést oly módon, hogy az egymillió forintot meghaladó követelésnek csak a 90%-át fizeti meg.

A BEVA nem fizet kártalanítást, ha a befektető követésének alapja a befektetés értékvesztése vagy árfolyamvesztés.

9. Kondíciók

Az Összevont értékpapír és ügyfélszámla nyitás és vezetés kondícióit, valamint a kamatozó értékpapírokra szóló megbízások költségeit a mindenkor érvényes Befektetési Szolgáltatások kondíciós lista tartalmazza. A tranzakció devizanemétől eltérő devizanemű fedezetek átváltásának árfolyamát és költségeit a mindenkor érvényes Lakossági valamint a Jogi személyek és jogi személyiség nélküli társaságok forint- és devizaszámlavezetési kondíciós listája tartalmazza.

10. Adózás

A kötvényeken elért hozam kamatnak minősül, amelyre magánszemélyek esetén a Személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. tv., jogi személyek esetén a Társasági adóról és az osztalékadóról szóló 1996. évi LXXXI. tv. rendelkezései az irányadóak. Az 1995. évi CXVII. tv. értelmében jelenleg a kamatjövedelem után az adó mértéke 20 százalék.

Az SZJA tv. 65. § (1) bb) pontja alapján egyébként kamatnak minősülő jövedelmek* esetén a magánszemély a kifizető felé tett – adóévre szóló – nyilatkozatában kérheti, hogy e jövedelme ellenőrzött tőkepiaci ügyletből származó jövedelemként adózzon, és így adókiegyenlítésre használhassa fel ellenőrzött tőkepiaci ügyletből származó veszteséggel történő összevezetés esetén.

Ellenőrzött tőkepiaci ügyletből származó jövedelem után az adó mértéke 20%. Az ellenőrzött tőkepiaci ügyletből származó jövedelmet és az adót a magánszemély állapítja meg, vallja be és fizeti meg.

A kamatjövedelemre vonatkozó rendelkezések szerint a Bank továbbra is von adót, amely levont adót a magánszemély adóelőlegként vehet figyelembe ellenőrzött tőkepiaci ügyletből származó jövedelemként történő adózás választásakor.

Társas vállalkozásoknál az elért hozam az adóalap részét képezi. 2010. január 1-jétől az 1996. évi LXXXI. a társasági adóról és az osztalékadóról szóló törvényben történt változások értelmében mindazon külföldi szervezet (nem magánszemély), aki kötvények (kivéve Magyar Állampapírok, és az Európai Unió tagállamában, az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes más államban vagy az OECD tagállamában működő elismert tőzsdére bevezetett hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok) adásvétele, lejárat, kamatfizetése során kamatjövedelmet szerez, adó illetőségétől függően 30%-os forrásadó fizetésére kötelezett, melyet a Bank von le a keletkezett jövedelemből. Külföldi szervezet számára visszavásárlási kötelezettség mellett kötött értékpapír adásvételi szerződés (Repo ügylet) esetén juttatott kamat szintén a fent említett forrásadó alapját képezi.

A forrásadó alóli mentesülés csak abban az esetben lehetséges, ha a külföldi szervezet adóilletősége szerinti állam és Magyarország között, Kettős Adóztatás Elkerülésére vonatkozó Egyezmény van érvényben. Ha azonban csak a külföldi szervezet székhelye szerinti állammal rendelkezik hazánk nemzetközi egyezményrel, úgy az nem mentesíti a telephelyet a forrásadó alól. Az adóügyi illetőség megállapítása kizárólag a hivatalos, külföldi adóhatóság által kiállított eredeti okirattal (Illetőség igazolással) történhet.

Az adóügyi következmények azonban az ügyfelek egyedi körülményei alapján ítéltetők meg és a jövőben változhatnak.

* SZJA tv. 65. § (1) bb) pontja: a beváltáskor, a visszaváltáskor, valamint az átruházáskor a magánszemélyt megillető bevételből az árfolyamnyereségre irányadó rendelkezések szerint megállapított rész; (Pl. nyílt végű befektetési jegyek; kötvények adásvételéből származó árfolyamkülönbözet)

Az e termékcsoportba tartozó egyes pénzügyi eszközökre adott megbízást megelőzően, bankunk részletes tájékoztatást ad az adott pénzügyi eszköz kockázatairól, árfolyamáról, piaci helyzetéről, valamint az adott pénzügyi eszközzel kapcsolatban felmerülő valamennyi lényeges további információkról.

III. Közepes és magas kockázatú kötvények

1. Termékismertető

A közepes és magas kockázatú kötvények alapvető jellemzői teljes egészében megegyeznek a II. fejezet 1. pontjában az alacsony és mérsékelt kockázatú kötvények termékismertetőjénél leírtakkal.

2. A termékre jellemző kockázatok

A tőke és kamatok megfizetésének kockázata

A tőke és kamatok megfizetésének kockázatát a **kibocsátó**, mint hitelfeltevő **hitelkockázati besorolása** határozza meg.

Minél rosszabb a kibocsátó hitelminősítése, annál nagyobb az értékpapír hozama a kockázatmentes befektetésekhez képest, és annál nagyobb a kockázata annak, hogy a kibocsátó kamatfizetésekor a kamat összegét, illetve lejáratkor az értékpapír névértékét nem fizeti vissza a befektetőknek.

Közepes és magas kockázatú kötvények alatt azon kibocsátók kötvényeit értjük, melyeket a nemzetközi hitelminősítő intézetek (pl. Standard & Poor's) befektetési kategória alatti minősítéssel láttak el.

Likviditási kockázat

A likviditás egy befektetés azon tulajdonsága, hogy milyen idő- és hozamveszteséggel lehet értékesíteni és pénzzé tenni, milyen könnyen forgatható, mennyire megbízható a másodlagos piaca. Az értékpapír piacokon a kereslet és kínálat átmeneti csökkenését likviditási problémának nevezzük, amely a termékek árát negatívan érintheti.

A közepes és magas kockázatú értékpapírok értékesítése az értékpapír piacok átmeneti likviditási problémái esetén nehézségekbe ütközhet, illetve előfordulhat, hogy a termékekre átmenetileg megszűnik a kereskedés.

3. A termék piaci helyzete, a kötvények árának volatilitása

A volatilitás az árfolyam ingadozásának mértéke. Alacsony volatilitás esetén a termék árfolyama csak kismértékben ingadozik, míg magas volatilitás esetén nagy a termék árfolyam ingadozásának a veszélye. Különböző típusú kötvények árfolyama (nem kamatozó, fix kamatozású, változó kamatozású, indexált) azonos piaci változásokra különböző módon és mértékben reagálnak.

A kötvények árfolyamát a piaci hozamváltozás befolyásolja.

A közepes és magas kockázatú befektetések piaci árfolyama hozamemelkedés esetén nagyobb mértékben változik, mint az alacsony és mérsékelt kockázatú befektetéseké, mivel a hozamváltozás is nagyobb mértékű.

A közepes és magas kockázatú kötvények általában magasabb hozamot ígérnek, mint az alacsony és mérsékelt kockázatú kötvények. A magasabb hozam eléréséhez a befektetőnek magasabb kockázatot kell vállalnia. A befektetés kockázatait a befektető viseli, tehát a szélsőséges piaci mozgások esetén jelentkező tőkevesztés a befektető vesztesége.

Ha a befektető lejárat előtt értékesíti az értékpapírokat, emelkedő hozamok esetén a közepes és magas kockázatú kamatozó termékek árfolyama az eredeti vételi árfolyam alá eshet. Ez azt jelenti, hogy értékesítéskor az utolsó kamatfizetéstől eltelt időtartamra a vevő az időarányos kamatot az eladónak megfizeti, a nettó árfolyam, azaz a tőke ára azonban a vásárláskori érték alá eshet, tehát a befektető árfolyamvesztést szenvedhet el. Amennyiben a befektető szélsőséges piaci környezetben sürgősen a megtakarításához szeretne jutni, előfordulhat, hogy a befektetése jelentős részét elveszti.

Amennyiben a befektető lejáratig megtartja az értékpapírt, akkor a vásárláskor rögzített éves hozamot realizálja, mivel a futamidő alatt bekövetkezett piaci árfolyamváltozás nem realizálódik a befektetésben. (A. Példa)

Szélsőséges piaci környezetben bármely kötvény esetén a tőke és kamat megfizetésének esetleges megnövekedett kockázata miatt a kötvények árfolyama jelentősen a névérték alá eshet. (B. Példa)

4. A. Példa fix kamatozású, nem befektetési kategóriába sorolt kötvény befektetésre (A példánkban nem létező instrumentum szerepel)

Lejárat: 2012.01.01.

Vétel napja: 2011.02.16.

Eladás napja: 2011.03.16.

Nominális kamat: 5,00%

Hozam: 8,00%

Eladáshoz tartozó hozam: 12,00%

A befektető 2011.02.16-án 98,17%-os bruttó árfolyamon megvásárolja a kötvényt, ebből az időarányos kamat 0,63%, a nettó árfolyam $98,17\% - 0,63\% = 97,54\%$.

A hozamok 1 hónap alatt 8,00%-ról 12,00%-ra emelkednek. A befektető értékesíti az értékpapírját, az eladási bruttó árfolyam 95,93%, a felhalmozott kamat tartalom 1,01%, a nettó árfolyam $95,93\% - 1,01\% = 94,92\%$.

A befektető ebben az esetben árfolyamvesztést szenved el a befektetésén, mivel a vételhez tartozó nettó árfolyam 97,54%, az eladáshoz tartozó nettó árfolyam 94,92%.

Az értékpapírt a befektető 28 napig tartotta meg, a két bruttó árfolyam közötti különbség a futamidő alatt számára évesítve 29,2% veszteséget jelentett. ($95,93\% - 98,17\% = -2,24\%$)

A befektető amennyiben lejáratig, azaz 2012.01.01-ig megtartja a befektetését, éves átlagos 8,00%-os hozamot realizálhat a befektetésén.

B. Példa Indexált kötvény befektetésre (A példában nem létező instrumentum szerepel)

Lejárat: 2013.03.15.

Vétel napja: 2010.01.15.

Eladás napja: 2010.03.15.

Kamatozás: indexált

Kamatfizetés mértéke: 10% éves kamat fizetendő évente a kamatfizetési napokon, ha az adott kamatfizetési napon a mögöttes termék árfolyama magasabb, mint a kötvény kibocsátás napján érvényes árfolyam.

Amennyiben a mögöttes termék, amelynek árfolyam alakulása a kötvény kamatfizetését meghatározza, a kibocsátást követően a várakozásokkal ellentétesen változik, és a befektetők általános véleménye már az, hogy a mögöttes termék árfolyama nem éri el a kamatfizetéshez szükséges mértéket, úgy a piacon vételi érdeklődés csak a kötvény névértékét figyelembe vevő árfolyamon érhető el. Ennek az az oka, hogy a vevő – mint legrosszabb kimenet – arra számít, hogy kamatfizetés nem történik lejáratig, és lejáratkor a kibocsátótól a névértéket fogja visszakapni, ezért a kötvény árfolyam számításánál csak és kizárólag ezt az egyetlen kifizetést veszi figyelembe. A kötvény ára tehát egy három éves visszamaradó futamidejű indexált kötvény esetén az adott futamidejű kockázatmentes kamatlábbal + kockázati felárral, ami a fent említett 3 éves futamidő és 8%-os kockázatmentes kamatláb és 5%-os kockázati felár esetén a névérték 69,31%-a! $(100\% / (1 + 0,13)^3) = 69,31\%$

5. A megbízások szerződéses háttere

A kötvényekbe történő befektetés előfeltétele az Összevont értékpapír és ügyfélszámla szerződés megkötése és a számla megnyitása.

Magyar forintban denominált államkötvényekre, saját kibocsátású kötvényekre és más devizanemben denominált állami, vállalati és hitelintézeti kötvényekre az MKB Bank adásvételi szerződést köt Ügyfeleivel.

6. Pénzügyi elszámolás, teljesítés

Kötvények pénzügyi elszámolása a **DVP (Delivery Versus Payment)** azaz „szállítás fizetés ellenében” elv alapján történik.

Más devizanemben denominált kötvények elszámolása az Ügyfél devizaszámláján azonos devizanemben meglévő fedezet terhére történik. Amennyiben magyar forintban áll rendelkezésre a fedezet, az Ügyfél intézkedik az átváltásról.

7. Pótlólagos befizetés

Kötvények szerződéskötést követően pótlólagos befizetésre nem kerül sor.

8. Garanciák

A Befektető-védelmi Alap (BEVA) kártalanítására azok a befektetők számíthatnak, akik a Bankkal a biztosított tevékenységek valamelyikére érvényes szerződést kötöttek és e szerződés alapján a Bank birtokába került, és a befektető nevében nyilvántartott vagyont (értékpapírt, pénzt) a Bank nem tudja kiadni számukra.

A kártalanítási feltételek fennállása esetén a BEVA – **befektetőnként és összevontan** – húszezer euró összeghatárig nyújt pénzbene térítést oly módon, hogy az egymillió forintot meghaladó követelésnek csak a 90%-át fizeti meg.

A BEVA nem fizet kártalanítást, ha a befektető követésének alapja a befektetés értékvesztése vagy árfolyamvesztés.

9. Kondíciók

Az Összevont értékpapír és ügyfélszámla nyitás és vezetés kondícióit, valamint a kamatozó értékpapírokra szóló megbízások költségeit a mindenkor érvényes Befektetési Szolgáltatások kondíciós lista tartalmazza. A tranzakció devizanemétől eltérő devizanemű fedezetek átváltásának árfolyamát és költségeit a mindenkor érvényes Lakossági valamint a Jogi személyek és jogi személyiség nélküli társaságok forint- és devizaszámlavezetési kondíciós listája tartalmazza.

10. Adózás

A kötvényeken elért hozam kamatnak minősül, amelyre magánszemélyek esetén a Személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. tv., jogi személyek esetén a Társasági adóról és az osztalékadóról szóló 1996. évi LXXXI. tv. rendelkezései az irányadók. Az 1995. évi CXVII. tv. értelmében jelenleg a kamatjövedelem után az adó mértéke 20 százalék.

Az SZJA tv. 65. § (1) bb) pontja alapján egyébként kamatnak minősülő jövedelmek* esetén a magánszemély a kifizető felé tett – adóévre szóló – nyilatkozatában kérheti, hogy e jövedelme ellenőrzött tőkepiaci ügyletből származó jövedelemként adózzon, és így adókiegyenlítésre használhassa fel ellenőrzött tőkepiaci ügyletből származó veszteséggel történő összevetés esetén.

Ellenőrzött tőkepiaci ügyletből származó jövedelem után az adó mértéke 20%. Az ellenőrzött tőkepiaci ügyletből származó jövedelmet és az adót a magánszemély állapítja meg, vallja be és fizeti meg.

A kamatjövedelemre vonatkozó rendelkezések szerint a Bank továbbra is von adót, amely levont adót a magánszemély adóelőlegként vehet figyelembe ellenőrzött tőkepiaci ügyletből származó jövedelemként történő adózás választásakor.

Társas vállalkozásoknál az elért hozam az adóalap részét képezi. 2010. január 1-jétől az 1996. évi LXXXI. a társasági adóról és az osztalékadóról szóló törvényben történt változások értelmében mindazon külföldi szervezet (nem magánszemély), aki kötvények (kivéve Magyar Állampapírok, és az Európai Unió tagállamában, az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes más államban vagy az OECD tagállamában működő elismert tőzsdére bevezetett hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok) adásvétele, lejáratra, kamatfizetése során kamatjövedelmet szerez, adó illetőségétől függően 30%-os forrásadó fizetésére kötelezett, melyet a Bank von le a keletkezett jövedelemből.

A forrásadó alóli mentesülés csak abban az esetben lehetséges, ha a külföldi szervezet adóilletősége szerinti állam és Magyarország között, Kettős Adóztatás Elkerülésére vonatkozó Egyezmény van érvényben. Ha azonban csak a külföldi szervezet székhelye szerinti állammal rendelkezik hazánk nemzetközi egyezményrel, úgy az nem mentesíti a telephelyet a forrásadó alól. Az adóügyi illetőség megállapítása kizárólag a hivatalos, külföldi adóhatóság által kiállított eredeti okirattal (Illetőség igazolással) történhet.

Az adóügyi következmények azonban az ügyfelek egyedi körülményei alapján ítéltetők meg és a jövőben változhatnak.

* SZJA tv. 65. § (1) bb) pontja: a beváltáskor, a visszaváltáskor, valamint az átruházáskor a magánszemélyt megillető bevételből az árfolyamnyereségre irányadó rendelkezések szerint megállapított rész; (Pl. nyílt végű befektetési jegyek; kötvények adásvételéből származó árfolyamkülönbözet)

Az e termékcsoporthoz tartozó egyes pénzügyi eszközökre adott megbízást megelőzően, bankunk részletes tájékoztatást ad az adott pénzügyi eszköz kockázatairól, árfolyamáról, piaci helyzetéről, valamint az adott pénzügyi eszközzel kapcsolatban felmerülő valamennyi lényeges további információkról.

IV. Alacsony és mérsékelt kockázatú befektetési jegyek

1. Termékismertető

A befektetési alap és befektetési jegy fogalma

A Befektetési alap olyan eszköz, amely azt teszi lehetővé, hogy az egyes befektetők megtakarításait **egyszerű, biztonságos és költség-hatékony módon, a kockázatok megosztásával** fektethessék be az értékpapír – , illetve ingatlanalapok esetében – az ingatlanpiacon.

Az alap a befektetők közös tulajdonában lévő vagyontömeg, melyet az alapkezelő (egyéb intézmények közreműködésével) hoz létre és kezel.

Az alapkezelő a befektetett összeget megtestesítő értékpapírokat, ún. **befektetési jegyeket** bocsát ki. A befektetési jegy tulajdonos befektetők a jegyek számának arányában részesednek az alap teljes vagyonából.

A befektetési alapokat működtető intézményi háttér

A befektetési alapok esetében a három legfontosabb szereplő az alapkezelő, a letétkezelő és a forgalmazó.

Alapkezelő: Az alapkezelő felelős az alap létrehozataláért, portfóliójának kezeléséért, meghozza és végrehajtja a befektetési döntéseket az alap Tájékoztatójában leírt befektetési irányelveknek és a tőkepiacról szóló törvényben foglaltaknak megfelelően.

Letétkezelő: A befektetési alapkezelőtől függetlenül működő hitelintézet – végzi az alap vagyonának, az alap befektetéseit képező értékpapíroknak a nyilvántartását, az értékpapír-tranzakciók könyvelését és a nettó eszközérték meghatározását.

Forgalmazó: A forgalmazó a befektetési alapkezelő megbízásából ellátja az alap befektetési jegyeinek értékesítését, és értékpapírszámla-vezetőként nyilvántartást vezet a befektetési jegy tulajdonosokról, a befektetési jegyek állományáról és az alappal kapcsolatban információkkal látja el a befektetőket.

Egy jegyre jutó nettó eszközérték, árfolyam

A befektetési alap letétkezelője a kezelt vagyont az alapkezelési szabályzatának, valamint a tőkepiaci törvénynek megfelelően folyamatosan értékeli, azaz megállapítja, hogy az alap vagyonából befektetett eszközök aktuálisan (piaci áron) mennyit érnek, ezt csökkenti az alap működésével kapcsolatos költségekkel, az így kapott érték az alap nettó eszközértéke. Ha ezt az összeget elosztjuk a kibocsátott befektetési jegyek számával, megkapjuk az 1 jegyre jutó nettó eszközértéket.

Az MKB alapok alapkezelője az MKB Alapkezelő Zrt., a zárt végű alapoknál a nettó eszközértéket legalább kéthetente, a nyílt végű alapoknál naponta közzéteszi a www.mkbalapkezelo.hu oldalon.

A tőzsdére bevezetett befektetési jegyek esetében a nettó eszközérték és a tőzsdei árfolyam eltérhet.

Külföldi befektetési alapok esetében információk az egyes alapok alapkezelőjének honlapján érhetők el.

A befektetési alapok főbb típusai

A befektetési alapok főbb típusait a tőkepiaci törvény határozza meg, amely alapján befektetési alapok lehetnek:

Nyílt végű alapok és zárt végű alapok

A **nyílt végű alapok** esetében **az alapkezelő az alap futamideje alatt folyamatosan újabb befektetési jegyeket bocsát ki és a már korábban kibocsátottakat visszavásárolja**, ezzel a befektetőknek lehetőségük

van bármikor újra befektetni és bármikor eladni a befektetési jegyeiket az aktuális napi 1 jegyre jutó eszközértéken. A nyílt végű alapok esetében tehát az alap vagyona az alap futamideje alatt folyamatosan változik az újabb befizetések és visszaváltások, valamint a hozam függvényében.

Zárt végű alapok esetében az alapkezelő **nem köteles a futamidő alatt újabb befektetési jegyeket kibocsátani és a már forgalomba hozott befektetési jegyek a befektetési alap futamidejének vége előtt nem válthatók vissza.** A befektetési alaphoz a befektetők kizárólag a jegyzési periódus ideje alatt csatlakozhatnak, amikor is az alap számára a befektetési politika megvalósításához szükséges tőke összegyűlik. Az alapkezelő a kibocsátott befektetési jegyeket csak a futamidő végén váltja vissza.

A tőkepiacról szóló 2001. évi CXX. törvény szerint portfólió összetétel alapján a befektetési alapok csoportosítása a következő:

Magyarországon 2005. április 1-je óta a BAMOSZ (Befektetési Alapkezelők és Vagyonkezelők Magyarországi Szövetsége) ajánlásának megfelelően **az alábbi kategóriákba sorolhatóak az alacsony és mérsékelt kockázatú befektetési alapok:**

Típus		A portfólió összetételére vonatkozó korlátozás
Pénzpiaci alapok	Likviditási	Ált. hátralevő futamidő max. 3 hó
	Pénzpiaci	Ált. hátralevő futamidő max. 12 hó
Kötvény alapok	Rövid kötvény	Ált. hátralevő futamidő 1-3 év
	Hosszú kötvény	Ált. hátralevő futamidő > 3 év
Speciális alapok	Garantált	Tpt. szerint hozamot/tőkemegővást ígér/garantál

- **Likviditási alapok:** a korábbi pénzpiaci alapokon belül azon alapok tartoznak ide, amelyeknél a portfólióban lévő kötvény és betét eszközök átlagos hátralevő futamideje nem haladhatja meg a 3 hónapot.
- **Pénzpiaci alapok:** azon alapok tartoznak ide, amelyeknél a portfólióban lévő kötvényjellegű eszközök átlagos hátralevő futamideje nem haladhatja meg az 1 évet.
- **Rövid kötvényalapok:** azon alapok tartoznak ide, amelyeknél a portfólióban lévő kötvényjellegű eszközök átlagos hátralevő futamideje 1-3 év.

-
- **Hosszú kötvény alapok:** azon alapok tartoznak ide, amelyeknél a portfólióban lévő kötvényjellegű eszközök átlagos hátralévő futamideje meghaladja a 3 évet.

A befektetési alapokba fektető alapokat a mögöttes termék(ek) kategóriájának megfelelően kell kategóriába sorolni.

2. A termék piaci helyzete, ára

Befektetési jegyek vétele, eladása

A befektetési alap befektetési jegyeihez kétféle módon juthatunk hozzá:

- jegyzéssel, illetve
- vásárlással.

Jegyzés

Amennyiben egy befektetési alaphoz már a létrehozásakor csatlakozni kívánunk, akkor a befektetési jegyet a jegyzési periódus alatt szerezhethetjük meg, általában a névérték megfizetése mellett, de hosszabb jegyzési időszak esetén diszkont áron is történhet a tranzakció. Ha a jegyzési időszak alatt nem sikerül összegyűjteni a minimális induló tőkét, a jegyzés meghiúsul, az alap nem jön létre, és az ügyfelek által befizetett összeg visszajár a befektetőknek.

Nyílt végű és zárt végű befektetési alapok esetében a jegyzési periódus a jelenlegi szabályok szerint minimálisan 3 napig tart. **A befektetőnek a jegyzés során tett, a befektetési jegy megszerzésére irányuló nyilatkozata feltétlen és visszavonhatatlan.** A jegyzési periódus lezárását követően az alap létrejön, a futamidő (amely lehet határozott, illetve határozatlan) megkezdődik.

Vásárlás/eladás

A jegyzési periódus lezárását követően a folyamatos forgalmazás megkezdésével a nyílt végű befektetési alap befektetési jegyeihez az aktuális egy jegyre jutó nettó eszközértéken lehet hozzájutni. A vételi/visszaváltási tranzakciókat az alap Tájékoztatójában feltüntetett forgalmazóknál lehetséges kezdeményezni. A befektetendő összegért a forgalmazó annyi befektetési jegyet vásárol amennyire a befizetett összeg – a forgalmazási jutalék levonása után – a befektetés napjára vonatkozó éppen aktuális egy jegyre jutó nettó eszközérték alapján fedezetet nyújt.

A befektetési jegyekért kifizetett vételár a befektetési alapba kerül, amit az alapkezelő az alap befektetési politikájának megfelelően befektet (értékpapírt, ingatlant stb. vásárol), a befektetési jegyek visszaváltásakor pedig megválnak ezektől az eszközöktől.

A zárt végű alapok esetében a jegyzési periódus lezárását követően az alap létrejöttével a futamidő alatt nem történik újabb kibocsátás és a meglévő befektetési jegyek sem válthatóak vissza. A futamidő alatt a vásárlás, illetve a befektetési jegyek értékesítése a másodpiacon, azaz tőzsdén történhet, ahol az ár nem csak a nettó eszközérték, hanem az aktuális kereslet/kínálat függvénye is.

Magyar **zárt végű alapoknál** gyakori jelenség, hogy egy **adott befektetési jegyre nincs másodpiaci kereslet, ezért annak értékesítésére nincs mód, vagy csak jelentős veszteséggel lehetséges.**

3. A befektetési alaphoz megtestesülő kockázatok

A befektetési jegyek értéke közvetlenül függ az alap tulajdonában lévő befektetések értékének változásától, így a befektetők viselik a mögöttes befektetések kockázatát.

Volatilitás: az árfolyam változékonysága

A volatilitás az árfolyam ingadozásának mértéke. Alacsony volatilitás esetén a termék árfolyama csak kismértékben ingadozik, míg magas volatilitás esetén nagy a termék árfolyam ingadozásának a veszélye.

A befektetések alapvető törvényszerűsége: a kockázatmentesnél nagyobb hozamlehetőség magasabb kockázattal jár, mely kockázat a befektetés értékének, így a befektetési jegy egy jegyre jutó nettó eszközértékének és árfolyamának változékonyságával ragadható meg. Magasabb kockázatokhoz jellemzően magasabb hozamszintek párosulnak, ezért a befektetőknek befektetési döntésük meghozatalánál mindig a két tényezőt együttesen kell figyelembe venniük.

Minél nagyobb egy befektetési alap árfolyamának az ingadozása, annál kockázatosabb befektetésnek tekinthető, így a volatilitás a kockázatosság jellemzésére használható. A volatilitás, azaz a kockázatosság növekedésével a befektetés minimálisan ajánlott befektetési időtávja is nő. Két azonos típusú, azonos piacon befektető és azonos hozamokat elérő befektetési alap közül az számított vonzóbb befektetésnek, amelyeknek kisebb a volatilitása, így a jelzőszám értékének ismerete iránymutatást ad befektetési döntéseink meghozatalánál.

A befektetési alapok kockázataira utalhat még:

- **földrajzi koncentráció** (földrajzilag elhatárolható piacra koncentráló befektetési alap: pl. Ázsiai, Dél-Amerikai, Japán részvény vagy kötvénypiacon befektető alap,
- **iparági koncentráció** (egy adott iparágban, pl. technológiai iparban tevékenykedő vállalatok részvényeibe vagy kötvényeibe fektető alap,
- a befektetési alap a **befektetők egyes célcsoportjainak igényét** fedi le (pl. környezettudatos befektetők részére létrehozott befektetési alapok,
- **devizális kitettség** (a befektetési alap devizaneme).

4. A befektetők tájékoztatása

Tájékoztató, kezelési szabályzat

E dokumentumok tartalmazzák az alap létrehozatalának és későbbi működésének feltételeit. **A tájékoztató, kezelési szabályzat áttanulmányozása a befektetési döntés meghozatala előtt minden befektető alapvető érdeke.** Az MKB Bank által forgalmazott befektetési alapok Tájékoztatói és kezelési szabályzatai elérhetők a www.mkb.hu oldalon és a forgalmazási helyeken.

Éves, féléves jelentések és havi portfólió-jelentések

Ezek azok a dokumentumok, amelyekből a befektetők rendszeresen tájékozódhatnak az alap működéséről, a befektetési politika megvalósításáról. Az alapkezelő minden hónap végére vonatkozóan publikus havi jelentésben tájékoztatja a befektetőket az alap nettó eszközértékéről, a portfólió összetételéről, múltbéli **teljesítményéről**, az érvényesített költségekről. A havi jelentés elérhető a befektetési alap honlapján, illetve a forgalmazási helyeken.

Nettó eszközérték

Nyílt végű alapok esetében naponta, zárt végű alapok esetében legalább kéthetente a letétkezelőnek meg kell határozni, és az alapkezelőnek közzé kell tennie az alap teljes és egy jegyre jutó nettó eszközértékét. Az alapok nettó eszközértékei az interneten az Alapkezelő saját oldalain, a www.mkbalapkezelo.hu oldalon elérhetőek.

Múltbéli hozamok

A befektetési alapok visszatekintő múltbéli hozamai, illetve az egyes alapok jegyeinek múltbéli árfolyam alakulásáról az alapkezelő honlapján a www.mkbalapkezelo.hu oldalon található részletes információ. Külföldi befektetési alapok esetében a visszatekintő hozamok és az árfolyamok alakulása az egyes alapok alapkezelőjének honlapján érhetőek el.

Az alapok múltbéli hozama nem jelent garanciát a jövőbeni teljesítményre!

5. A megbízások szerződéses háttere

A befektetési alapokba történő befektetés előfeltétele az Összevont értékpapír és ügyfélszámla szerződés megkötése és a számla megnyitása.

Befektetési jegyek jegyzését az Ügyfél a Jegyzési ív aláírásával kezdeményezheti, míg a befektetési jegyek értékesítésére az MKB Bank értékpapír adásvételi szerződést köt Ügyfeleivel.

6. Befektetési alap tranzakciók pénzügyi elszámolása, teljesítése

Megbízások teljesítése

Az MKB Bank megbízásokat vesz fel a Budapesti Értéktőzsdére bevezetett Befektetési Alapok befektetési jegyeinek vételére/eladására, és ezeket a megbízásokat a BÉT-en teljesíti.

A Budapesti Értéktőzsdére be nem vezetett Befektetési Alapok és a Külföldi befektetési alapok esetében a tranzakciókat az MKB Bank tőzsdén kívüli kereskedésben bonyolítja le.

A megbízások fedezete

A megbízások felvételekor pénz- vagy értékpapírszámlán az ügylet irányának megfelelően a tranzakció fedezetének rendelkezésre kell állnia. A tranzakciók elszámolása lehet tárgynapi (T), illetve T+2, T+3 napos a tőzsdén kívüli kereskedésben, zárt végű alapok esetében tőzsdei ügyletként az elszámolási periódus hossza a részvénytörzsként megfelelően T+3 nap. Ez azt jelenti, hogy a megbízást követően azonnal (T napos elszámolás esetén) avagy 2, illetve 3 munkanap múlva áll rendelkezésre a megbízásban foglalt tranzakció eredménye pénz vagy értékpapír formájában. A tranzakciókhoz tartozó árfolyamok az elszámolási napokra vonatkozó egy jegyre jutó nettó eszközértékek lesznek, illetve tőzsdei megbízás esetén a kötési ár.

Más devizanemben denominált befektetési jegyek vásárlásakor az értékpapír devizanemének megfelelő devizanemben vezetett folyószámlán a tranzakció ellenértékének rendelkezésre kell állnia. Amennyiben ehhez a fedezeti összeg átváltása szükséges, arról az Ügyfélnek kell intézkednie.

7. Pótlólagos befizetés

Adott napon megadott befektetési jegyekre vonatkozó eladási megbízás csak abban az esetben teljesül az aznapra közzétett nettó eszközértéken, ha a befektetési alap elszámolási napja az üzletkötési nappal megegyezik. Jellemzően a likviditási és a pénzügyi alapok működnek így.

Ha a megbízás napja és az elszámolási nap eltér egymástól, akkor az elszámolás nem a megbízás napján érvényes nettó eszközértéken, hanem a későbbi, elszámolási napra jegyzett, a kötésnapon még nem ismert nettó eszközértéken kerül elszámolásra a tranzakció. (T+2, T+3). Ez az elszámolás a kötvény alapokra jellemző.

Külföldi befektetési alapok esetében amennyiben a termék elszámolási napi árfolyama eltér a megbízás felvételekor kalkulált árfolyamtól, lehetséges, hogy a pénzügyi elszámolás napjára az Ügyfélnek pótlólagos fedezetet kell biztosítani a devizaszámlán.

8. Garanciák

A Befektető-védelmi Alap (BEVA) kártalanítására azok a befektetők számíthatnak, akik a Bankkal a biztosított tevékenységek valamelyikére érvényes szerződést kötöttek és e szerződés alapján a Bank birtokába került, és a befektető néven nyilvántartott vagyont (értékpapírt, pénzt) a Bank nem tudja kiadni számukra.

A kártalanítási feltételek fennállása esetén a BEVA – **befektetőnként és összevontan** – húszezer euró összeghatárig nyújt pénzbene térítést oly módon, hogy az egymillió forintot meghaladó követelésnek csak a 90%-át fizeti meg.

A BEVA nem fizet kártalanítást, ha a befektető követésének alapja a befektetés értékvesztése vagy árfolyamvesztés.

9. Kondíciók: a befektetési jegy tulajdonosokat terhelő költségek

Az Összevont értékpapír és ügyfélszámla nyitás és vezetés kondícióit a mindenkor érvényes Befektetési Szolgáltatások kondíciós lista tartalmazza.

A befektetési alapok esetében alkalmazott költségekről minden alap esetében a Tájékoztatóban, illetve a Kezelési Szabályzatban feltüntetett költségek kerülnek alkalmazásra. Az alkalmazott költségek főbb csoportjai a befektetőt terhelő költségek (ezek a befektetőt közvetlenül terhelik), illetve az alapot terhelő költségek, melyek érvényesítése az alap nettó eszközértékében történik.

Külföldi befektetési alapok esetében az alapot terhelő költségekről az egyes alapok tájékoztatójából, a forgalmazáshoz kapcsolódó költségekről a mindenkor érvényes Befektetési Szolgáltatások kondíciós listában található részletes információ.

10. Adózás

Magánszemélyek esetében a tőzsdén kívüli befektetési jegy értékesítés esetén az elért hozam – hozamfizetés és árfolyamnyereség jellegű jövedelem kamatnak minősül, amelyre magánszemélyek esetén a Személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. tv., jogi személyek esetén a Társasági adóról és az osztalékadóról szóló 1996. évi LXXXI. tv. rendelkezései az irányadóak. Az 1995. évi CXVII. tv értelmében jelenleg a kamatjövedelem után az adó mértéke 20 százalék.

Az SZJA tv. 65. § (1) bb) pontja alapján egyébként kamatnak minősülő jövedelmek* esetén a magánszemély a kifizető felé tett – adóévre szóló – nyilatkozatában kérheti, hogy e jövedelme ellenőrzött tőkepiaci ügyletből származó jövedelemként adózzon, és így adókiegyenlítésre használhassa fel ellenőrzött tőkepiaci ügyletből származó veszteséggel történő összevezetés esetén. Tőzsdei értékesítés esetén az elért árfolyamnyereség ellenőrzött tőkepiaci ügyletből származó jövedelemnek minősül.

Ellenőrzött tőkepiaci ügyletből származó jövedelem után az adó mértéke 20%. Az ellenőrzött tőkepiaci ügyletből származó jövedelmet és az adót a magánszemély állapítja meg, vallja be és fizeti meg.

A kamatjövedelemre vonatkozó rendelkezések szerint a Bank továbbra is von adót, amely levont adót a magánszemély adóelőlegként vehet figyelembe ellenőrzött tőkepiaci ügyletből származó jövedelemként történő adózás választásakor.

Társas vállalkozásoknál az elért hozam az adóalap részét képezi. 2010. január 1-jétől az 1996. évi LXXXI. a társasági adóról és az osztalékadóról szóló törvényben történt változások értelmében mindazon külföldi szervezet (nem magánszemély), aki befektetési jegyek adásvétele, hozamfizetése, lejáratá során kamatjövedelmet szerez, adó illetőségétől függően 30%-os forrásadó fizetésére kötelezett, melyet a Bank von le a keletkezett jövedelemből.

A forrásadó alóli mentesülés csak abban az esetben lehetséges, ha a külföldi szervezet adóilletősége szerinti állam és Magyarország között, Kettős Adóztatás Elkerülésére vonatkozó Egyezmény van érvényben. Ha azonban csak a külföldi szervezet székhelye szerinti állammal rendelkezik hazánk nemzetközi egyezményrel, úgy az nem mentesíti a telephelyet a forrásadó alól. Az adóügyi illetőség megállapítása kizárólag a hivatalos, külföldi adóhatóság által kiállított eredeti okirattal (Illetőség igazolással) történhet.

Az adóügyi következmények azonban az ügyfelek egyedi körülményei alapján ítélni lehet meg és a jövőben változhatnak.

* SZJA tv. 65. § (1) bb) pontja: a beváltáskor, a visszaváltáskor, valamint az átruházáskor a magánszemélyt megillető bevételből az árfolyamnyereségre irányadó rendelkezések szerint megállapított rész; (Pl. nyílt végű befektetési jegyek; kötvények adásvételéből származó árfolyamkülönbözet)

Az e termékcsoportha tartozó egyes pénzügyi eszközökre adott megbízást megelőzően, bankunk részletes tájékoztatást ad az adott pénzügyi eszköz kockázatairól, árfolyamáról, piaci helyzetéről, valamint az adott pénzügyi eszközzel kapcsolatban felmerülő valamennyi lényeges további információkról.

V. Közepes és magas kockázatú befektetési jegyek

1. Termékismertető

A közepes és magas kockázatú befektetési jegyek alapvető jellemzői megegyeznek a IV. fejezet 1. pontjában az alacsony és mérsékelt kockázatú befektetési jegyek termékismertetőjénél leírtakkal.

Magyarországon 2005. április 1-je óta a BAMOSZ (Befektetési Alapkezelők és Vagyonkezelők Magyarországi Szövetsége) ajánlásának megfelelően az alábbi kategóriákba sorolhatóak a közepes és magas kockázatú befektetési alapok:

Típus		A portfólió összetételére vonatkozó korlátozás
Kötvény alapok	Hosszú kötvény	Ált. hátralevő futamidő > 3 hó
Vegyes alapok	Ktv. túlsúlyos vegyes	Részvény aránya max 30%
	Kiegyensúlyozott vegyes	Részvény aránya 30-70%
Részvény alapok	Részvénytúlsúlyos	Részvény aránya max 70-90%
	Tiszta részvény	Részvény aránya > 90%
Speciális alapok	Származtatott	Olyan származtatott ügyletekbe fektető alap ami nem garantált alap
Ingatlan alapok	Ingatlan forgalmazó	Tpt. szerinti ing. forg., ill. min. 90%-ban ilyen alapokba fektető alapok
	Ingatlan fejlesztő	Tpt. szerinti ing. forg., ill. min. 90%-ban ilyen alapokba fektető alapok

A befektetési alapokba fektető alapokat a mögöttes termék(ek) kategóriájának megfelelően kell kategóriába sorolni. (Pl. magas kockázatúnak tekintjük a magas kockázatú vállalati kötvényekbe fektető befektetési alapot) Azon alapok, amelyek befektetési politikájuk szerint egyetlen fent felsorolt kategóriába sem tartoznak a kimutatásokban, az egyéb, be nem sorolt alapként szerepelnek.

2. A termék piaci helyzete, ára

A közepes és magas kockázatú befektetési jegyek piaci helyzete, ára alatt értendő információk teljes egészében megegyeznek a IV. fejezet 2. pontjában az alacsony és mérsékelt kockázatú befektetési jegyeknél leírtakkal.

3. A befektetési alapan megtestesülő kockázatok

A befektetési jegyek értéke közvetlenül függ az alap tulajdonában lévő befektetések értékének változásától, így a befektetők viselik a mögöttes befektetések kockázatát. A közepes és magas kockázatú befektetési alapok teljesítményével kapcsolatban a befektetők hozamelvárása általában magasabb, mint az alacsony és mérsékelt kockázatú befektetési alapok teljesítményével kapcsolatos elvárások. A magasabb hozam eléréséhez a befektetőnek magasabb kockázatot kell vállalnia. A befektetés kockázatait a befektető viseli, ami szélsőséges piaci mozgások esetén a befektetés jelentős részének elvesztését is jelentheti.

Volatilitás: az árfolyam változékonysága

A volatilitás az árfolyam ingadozásának mértéke. Alacsony volatilitás esetén a termék árfolyama csak kismértékben ingadozik, míg magas volatilitás esetén nagy a termék árfolyam ingadozásának a veszélye. A befektetések alapvető törvényszerűsége: a kockázatmentesnél nagyobb hozamlehetőség magasabb kockázattal jár, mely kockázat a befektetés értékének, így a befektetési jegy egy jegyre jutó nettó eszközértékének és árfolyamának változékonyságával ragadható meg. Magasabb kockázatokhoz jellemzően magasabb hozamszintek párosulnak, ezért a befektetőknek befektetési döntésük meghozatalánál mindig a két tényezőt együttesen kell figyelembe venniük.

Minél nagyobb egy befektetési alap árfolyamának az ingadozása, annál kockázatosabb befektetésnek tekinthető, így a volatilitás a kockázatosság jellemzésére használható. A volatilitás, azaz a kockázatosság növekedésével a befektetés minimálisan ajánlott befektetési időtávja is nő. Két azonos típusú, azonos piacon befektető és azonos hozamokat elérő befektetési alap közül az számít vonzóbb befektetésnek, amelyeknek kisebb a volatilitása, így a jelzőszám értékének ismerete iránymutatást ad befektetési döntéseink meghozatalánál.

A befektetési alapok kockázataira utalhat még:

- **földrajzi koncentráció** (földrajzilag elhatárolható piacra koncentráló befektetési alap: pl. Ázsiai, Dél-Amerikai, Japán részvény vagy kötvénypiacon befektető alap,
- **iparági koncentráció** (egy adott iparágban, pl. technológiai iparban tevékenykedő vállalatok részvényeibe vagy kötvényeibe fektető alap,
- a befektetési alap a **befektetők egyes célcsoportjainak igényét fedi le** (pl. környezettudatos befektetők részére létrehozott befektetési alapok,
- **devizális kitettség** (a befektetési alap devizaneme).

4. A befektetők tájékoztatása

Tájékoztató, kezelési szabályzat

E dokumentumok tartalmazzák az alap létrehozatalának és későbbi működésének feltételeit. A tájékoztató, kezelési szabályzat áttanulmányozása a befektetési döntés meghozatala előtt minden befektető alapvető érdeke. Az MKB Bank által forgalmazott befektetési alapok Tájékoztatói és kezelési szabályzatai elérhetők a www.mkb.hu oldalon és a forgalmazási helyeken.

Éves, féléves jelentések és havi portfólió-jelentések

Ezek azok a dokumentumok, amelyekből a befektetők rendszeresen tájékozódhatnak az alap működéséről, a befektetési politika megvalósításáról. Az alapkezelő minden hónap végére vonatkozóan publikus havi jelentésben tájékoztatja a befektetőket az alap nettó eszközértékéről, a portfólió összetételéről, múltbéli teljesítményéről, az érvényesített költségekről. A havi jelentés elérhető a befektetési alap honlapján, illetve a forgalmazási helyeken.

Nettó eszközérték

Nyílt végű alapok esetében naponta, **zárt végű alapok esetében** legalább kéthetente a letétkezelőnek meg kell határozni, és az alapkezelőnek közzé kell tennie az alap teljes és egy jegyre jutó nettó eszközértékét. Az alapok nettó eszközértékei az interneten az Alapkezelő saját oldala, a www.mkbalapkezeslo.hu oldalon elérhetőek.

Múltbéli hozamok

A befektetési alapok visszatekintő múltbéli hozamai, illetve az egyes alapok jegyeinek múltbéli árfolyam alakulásáról az alapkezelő honlapján a www.mkbalapkezeslo.hu oldalon található részletes információ.

Külföldi befektetési alapok esetében a visszatekintő hozamok és az árfolyamok alakulása az egyes alapok alapkezelőjének honlapján érhető el.

Az alapok múltbéli hozama nem jelent garanciát a jövőbeni teljesítményre!

5. A megbízások szerződéses háttere

A befektetési alapokba történő befektetés előfeltétele az Összevont értékpapír és ügyfélszámla szerződés megkötése és a számla megnyitása.

Befektetési jegyek jegyzését az Ügyfél a Jegyzési ív aláírásával kezdeményezheti, míg a befektetési jegyek értékesítésére az MKB Bank értékpapír adásvételi szerződést köt Ügyfeleivel.

6. Befektetési alap tranzakciók pénzügyi elszámolása, teljesítése

Megbízások teljesítése

Az MKB Bank megbízásokat vesz fel a Budapesti Értéktőzsdére bevezetett Befektetési Alapok befektetési jegyeinek vételére/eladására, és ezeket a megbízásokat a BÉT-en teljesíti.

A Budapesti Értéktőzsdére be nem vezetett Befektetési Alapok és a Külföldi befektetési alapok esetében a tranzakciókat az MKB Bank tőzsdén kívüli kereskedésben bonyolítja le.

A megbízások fedezete

A megbízások felvételekor pénz vagy értékpapírszámlán az ügylet irányának megfelelően a tranzakció fedezetének rendelkezésre kell állnia. A tranzakciók elszámolása lehet tárgynapi (T), illetve T+2, T+3 napos a tőzsdén kívüli kereskedésben piacon, zárt végű alapok esetében tőzsdei ügyletként az elszámolási periódus hossza a részvénytörzsről megfelelően T+3 nap. Ez azt jelenti, hogy a megbízást követően azonnal (T napos elszámolás esetén) avagy 2, illetve 3 munkanap múlva áll rendelkezésre a megbízásban foglalt tranzakció eredménye pénz vagy értékpapír formájában. A tranzakciókhoz tartozó árfolyamok az elszámolási napokra vonatkozó egy jegyre jutó nettó eszközértékek lesznek, illetve tőzsdei megbízás esetén a kötési ár.

Más devizanemben denominált befektetési jegyek vásárlásakor az értékpapír devizanemének megfelelő devizanemben vezetett folyószámlán a tranzakció ellenértékének rendelkezésre kell állnia. Amennyiben ehhez a fedezeti összeg átváltása szükséges, arról az Ügyfélnek kell intézkednie.

7. Pótlólagos befizetés

Adott napon megadott befektetési jegyekre vonatkozó eladási megbízás csak abban az esetben teljesül az aznapra közzétett nettó eszközértéken, ha a befektetési alap elszámolási napja az üzletkötési nappal megegyezik. Jellemzően a likviditási és a pénzügyi alapok működnek így.

Ha a megbízás napja és az elszámolási nap eltér egymástól, akkor az elszámolás nem a megbízás napján érvényes nettó eszközértéken, hanem a későbbi, elszámolási napra jegyzett, a kötésnapon még nem ismert nettó eszközértéken kerül elszámolásra a tranzakció. (T+2, T+3, T+4). Ez az elszámolás a kötvény részvény, vegyes, ingatlan, speciális, egyéb, be nem sorolt alapokra jellemző.

Külföldi befektetési alapok esetében amennyiben a termék elszámolási napi árfolyama eltér a megbízás felvételekor kalkulált árfolyamtól, lehetséges, hogy a pénzügyi elszámolási napjára az Ügyfélnek pótlólagos fedezetet kell biztosítani a deviza számlán.

8. Garanciák

A Befektető-védelmi Alap (BEVA) kártalanítására azok a befektetők számíthatnak, akik a Bankkal a biztosított tevékenységek valamelyikére érvényes szerződést kötöttek és e szerződés alapján a Bank birtokába került, és a befektető nevében nyilvántartott vagyont (értékpapírt, pénzt) a Bank nem tudja kiadni számukra. A kártalanítási feltételek fennállása esetén a BEVA – **befektetőnként és összevontan** – húszezer euró összeghatárig nyújt pénzbeni térítést oly módon, hogy az egymillió forintot meghaladó követelésnek csak a 90%-át fizeti meg.

A BEVA nem fizet kártalanítást, ha a befektető követésének alapja a befektetés értékvesztése vagy árfolyamvesztés.

9. Kondíciók: a befektetési jegy tulajdonosokat terhelő költségek

Az Összevont értékpapír és ügyfélszámla nyitás és vezetés kondícióit a mindenkor érvényes Befektetési Szolgáltatások kondíciós lista tartalmazza.

A befektetési alapok esetében alkalmazott költségekről minden alap esetében a Tájékoztatóban, illetve a Kezelési Szabályzatban feltüntetett költségek kerülnek alkalmazásra. Az alkalmazott költségek főbb csoportjai a befektetőt terhelő költségek (ezek a befektetőt közvetlenül terhelik), illetve az alapot terhelő költségek, melyek érvényesítése az alap nettó eszközértékében történik.

Külföldi befektetési alapok esetében az alapot terhelő költségekről az egyes alapok tájékoztatójából, a forgalmazáshoz kapcsolódó költségekről a mindenkor érvényes Befektetési Szolgáltatások kondíciós listában található részletes információ.

10. Adózás

Magánszemélyek esetében a tőzsdén kívüli befektetési jegy értékesítés esetén az elért hozam – hozamfizetés és árfolyamnyereség jellegű jövedelem kamatnak minősül, amelyre magánszemélyek esetén a Személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. tv., jogi személyek esetén a Társasági adóról és az osztalékadóról szóló 1996. évi LXXXI. tv. rendelkezései az irányadóak. Az 1995. évi CXVII. tv. értelmében jelenleg a kamatjövedelem után az adó mértéke 20 százalék.

Az SZJA tv. 65. § (1) bb) pontja alapján egyébként kamatnak minősülő jövedelmek* esetén a magánszemély a kifizető felé tett – adóévre szóló – nyilatkozatában kérheti, hogy e jövedelme ellenőrzött tőkepiaci ügyletből származó jövedelemként adózzon, és így adókiegyenlítésre használhassa fel ellenőrzött tőkepiaci ügyletből származó veszteséggel történő összevezetés esetén. Tőzsdei értékesítés esetén az elért árfolyamnyereség ellenőrzött tőkepiaci ügyletből származó jövedelemnek minősül.

Ellenőrzött tőkepiaci ügyletből származó jövedelem után az adó mértéke 20%. Az ellenőrzött tőkepiaci ügyletből származó jövedelmet és az adót a magánszemély állapítja meg, vallja be és fizeti meg.

A kamatjövedelemre vonatkozó rendelkezések szerint a Bank továbbra is von adót, amely levont adót a magánszemély adóelőlegként vehet figyelembe ellenőrzött tőkepiaci ügyletből származó jövedelemként történő adózás választásakor.

Társas vállalkozásoknál az elért hozam az adóalap részét képezi. 2010. január 1-jétől az 1996. évi LXXXI. a társasági adóról és az osztalékadóról szóló törvényben történt változások értelmében mindazon külföldi szervezet (nem magánszemély), aki befektetési jegyek adásvétele, hozamfizetése, lejáratá során kamatjövedelmet szerez, adó illetőségétől függően 30%-os forrásadó fizetésére kötelezett, melyet a Bank von le a keletkezett jövedelemből.

A forrásadó alóli mentesülés csak abban az esetben lehetséges, ha a külföldi szervezet adóilletősége szerinti állam és Magyarország között, Kettős Adóztatás Elkerülésére vonatkozó Egyezmény van érvényben.

Ha azonban csak a külföldi szervezet székhelye szerinti állammal rendelkezik hazánk nemzetközi egyezmény-nyel, úgy az nem mentesíti a telephelyet a forrásadó alól.

Az adóügyi illetőség megállapítása kizárólag a hivatalos, külföldi adóhatóság által kiállított eredeti okirattal (Illetőség igazolással) történhet.

Az adóügyi következmények azonban az ügyfelek egyedi körülményei alapján ítéltetők meg és a jövőben változhatnak.

* SZJA tv. 65. § (1) bb) pontja: a beváltáskor, a visszaváltáskor, valamint az átruházáskor a magánszemélyt megillető bevételből az árfolyamnyereségre irányadó rendelkezések szerint megállapított rész; (Pl. nyílt végű befektetési jegyek; kötvények adásvételéből származó árfolyam különbözet)

Az e termékcsoportba tartozó egyes pénzügyi eszközökre adott megbízást megelőzően, bankunk részletes tájékoztatást ad az adott pénzügyi eszköz kockázatairól, árfolyamáról, piaci helyzetéről, valamint az adott pénzügyi eszközzel kapcsolatban felmerülő valamennyi lényeges további információkról.

VI. Részvények, certifikátok

Tőzsdén kereskedett azonnali elszámolású befektetések

1. Termékismertető

A **részvény tulajdonjogot megtestesítő értékpapír**. A részvény hozama hosszabb távon jelentősen meghaladhatja a hasonló befektetési időszakra kalkulált kockázatmentes hozamot. A részvények várható hozama alapvetően két tényezőtől függ: az osztalék nagyságától, illetve a várható árfolyamnyereségtől. A hozamra, árfolyamnyereségre semmi garancia nincs, emiatt **a részvénybefektetés mindig kockázattal jár**.

A certifikátok származékos pénzügyi instrumentumok, amelyek egy mögöttes alaptermék, vagy termékcsoport árfolyamváltozásából való profitálást tesznek lehetővé. Az alaptermék, vagy termékcsoport lehet pld. befektetési alap, részvény, index vagy devizapár, árupiaci termék és kamatláb is, illetve ezekre vonatkozó határidős ügylet vagy ezek kombinációja.

A certifikátokat (hozam-kockázat relációban) kategorizálhatók tőkeáttétellel rendelkező és tőkeáttétellel nem rendelkező certifikátokra. A tőkeáttétellel rendelkező certifikátok esetében a mögöttes termék (alaptermék) egységnyi árfolyamváltozásából egységnyinél nagyobb eredmény realizálható. A tőkeáttétellel nem rendelkező certifikátok esetében egységnyi elmozdulás az alaptermék árfolyamában egységnyi eredményt jelent a certifikátban. Csoportosítási szempont lehet továbbá, hogy a certifikát árfolyama az alaptermék árfolyamváltozásával azonos (Long certifikát) vagy ellentétes (Short certifikát) irányba mozog. A „Long” certifikát árfolyama az alaptermék árfolyamának emelkedése esetén nő. A „Short” certifikát árfolyama abban az esetben emelkedik, ha az alaptermék árfolyama csökken.

2. A termék piaci helyzete, a részvények, certifikátok árának volatilitása, mint a kockázatoság mutatója

A volatilitás az árfolyam ingadozásának mértéke. Alacsony volatilitás esetén a termék árfolyama csak kismértékben ingadozik, míg magas volatilitás esetén nagy a termék árfolyam ingadozásának a veszélye.

A részvény árfolyamok érzékenyen reagálnak a piaci hírekre, ennek következtében tőzsdei árfolyamukban jelentős változások következhetnek be rövid idő alatt. Minél nagyobb egy részvény árfolyamának az ingadozása, annál kockázatosabb befektetésnek tekinthető, így a volatilitás a kockázatoság jellemzésére használható.

A volatilitás, azaz a kockázatoság növekedésével a befektetés minimálisan ajánlott befektetési időtávja is nő.

A certifikát mögött álló termék vagy termékcsoport volatilitása magának a certifikátnak volatilitását is meghatározza.

A részvények, certifikátok árfolyamának múltbeli alakulása

A részvények, certifikátok múltbeli és azonnali árfolyama nyomon követhető az elektronikus és nyomtatott sajtóban egyaránt. Az MKB Banknál elérhető részvények, certifikátok aktuális árfolyamáról – az MKB Bank végrehajtási politikájában megjelölt teljesítési helyek tekintetében – Bankunkban kaphat tájékoztatást.

A Budapesti Értéktőzsdére bevezetett tőzsdei részvényekről, certifikátokról elsősorban a mindenkori kibocsátónál, valamint a BÉT honlapján, (www.bet.hu) érhetők el információk.

3. A részvény, certifikát kockázatai

Tőkevesztés kockázata

Az egyedi részvénybefektetések kockázatai igen szerteágazóak, megkülönböztetünk **piaci kockázatokat**, melyek általánosságban egy adott piacon és gazdasági környezetben működő részvénytársaságok működésére, és ezáltal a részvényeik árfolyamára hatnak, illetve **egyedi kockázatokat**, melyek kifejezetten az adott

gazdasági társaság tevékenységével vannak összefüggésben.

Piaci kockázatok közé soroljuk a **gazdasági és politikai környezetből eredő kockázatokat**, ide tartoznak az adott részvénytársaság működési területének, azaz az adott **ország makrogazdasági helyzetének jellemzői: az infláció alakulása, az árfolyam-politika, a költségvetés helyzete, kamatpolitika.**

A részvények **egyedi kockázata** az adott **részvénytársaság tevékenységével, belső működésével kapcsolatos kockázatokat jelenti.**

Jellemzően nagy kockázatot jelent részvénykitettségek esetén a **devizaárfolyam kockázat**, amennyiben a kibocsátás devizaneme és a megtakarítás devizaneme egymástól eltér.

Mindezen kockázatok figyelembe vételével a részvénybefektetésekről általánosan elmondható, hogy nemcsak jelentős és negatív kimenetelű általános piaci változások esetén, hanem egy részvénytársaság egyedi működésében bekövetkezett változás esetén is jelentős mértékű árfolyamesés, így a befektető szempontjából tőkevesztés következhet be, akár rövid távon.

A certifikát kockázatát az alaptermék árfolyamkockázata határozza meg. A certifikát birtokosának potenciális vesztesége korlátozott. A certifikátok között léteznek tőke- és/vagy hozamvédett termékek. Amennyiben előbbi biztosíték nem áll fenn, akár teljes tőkevesztés is előfordulhat. A tőkevédett certifikátok tőkevédelmet a konstrukció kialakítása biztosítja és nem harmadik személy garanciavállalása.

Likviditási kockázat

A likviditás egy befektetés azon tulajdonsága, hogy milyen idő- és hozamveszteséggel lehet értékesíteni és pénzzé tenni, milyen könnyen forgatható, mennyire megbízható a másodlagos piaca. Az értékpapír piacokon a kereslet és kínálat átmeneti csökkenését likviditási problémának nevezzük, amely a termékek árát negatívan érintheti.

A Budapesti Értéktőzsdére bevezetett részvények, certifikátok piaci értéke (amelyet kapitalizációnak nevezünk) különböző. Az alacsony kapitalizációval rendelkező, kis forgalmú, ezért nem likvid papírok, certifikátok esetében előfordulhat, hogy a kedvezőtlen értékpapír piaci helyzet következtében nehézségbe ütközhet a meglévő befektetések értékesítése.

4. A megbízások szerződéses háttere

A részvény, valamint certifikát befektetések előfeltétele az Összevont értékpapír és ügyfélszámla szerződés megkötése és a számla megnyitása.

Emellett a részvény, illetve certifikát megbízáshoz az Ügyfélnek rendelkeznie kell az adott devizanemben vezetett bankszámlával.

5. Tőzsdén kereskedett, azonnali elszámolású tranzakciók pénzügyi elszámolása, teljesítése

A megbízások fedezete

Vásárláskor az összevont értékpapírszámlán, illetve a megbízó azonos devizanemben vezetett devizaszámláján a szükséges fedezetnek (az ellenértékének) rendelkezésre kell állnia. Amennyiben a tranzakcióhoz a fedezeti összeg átváltása (deviza konverzió) szükséges, arról az Ügyfélnek kell intézkednie.

Megbízások teljesítése

A tranzakciók végrehajtásának részleteit az MKB Bank legkedvezőbb teljesítésre vonatkozó szabályzata tartalmazza.

6. Pótlólagos befizetés

Tőzsdén kereskedett, azonnali elszámolású tranzakciók esetén pótlólagos befizetésre nem kerülhet sor.

7. Garanciák

A **Befektető-védelmi Alap (BEVA) kártalanítására** azok a befektetők számíthatnak, akik a Bankkal a biztosított tevékenységek valamelyikére érvényes szerződést kötöttek és e szerződés alapján a Bank birtokába került, és a befektető nevéen nyilvántartott vagyont (értékpapírt, pénzt) a Bank nem tudja kiadni számukra.

A kártalanítási feltételek fennállása esetén a BEVA – **befektetőnként és összevontan** – húszezer euró összeghatárig nyújt pénzbeli térítést oly módon, hogy az egymillió forintot meghaladó követelésnek csak a 90%-át fizeti meg.

A BEVA nem fizet kártalanítást, ha a befektető követésének alapja a befektetés értékvesztése vagy árfolyamvesztés.

8. Kondíciók:

A részvények, certifikátok nyilvántartására szolgáló Összevont értékpapír és ügyfélszámla nyitás és vezetés kondícióit a mindenkor érvényes Befektetési Szolgáltatások kondíciós lista tartalmazza, akárcsak a teljesült megbízások utáni bizományosi díjat, illetve a módosítás és visszavonás költségeit.

9. Adózás

Magánszemélyeknek minden tőzsdén jegyzett részvény, certifikát eladásából származó jövedelem után ellenőrzött tőkepiaci ügyletből származó jövedelem utáni adót kell fizetniük.

Ellenőrzött tőkepiaci ügyletből származó jövedelem után az adó mértéke 20%.

Az ellenőrzött tőkepiaci ügyletből származó nyereség csökkenthető az előző két adóévben elért ellenőrzött tőkepiaci ügyletből származó veszteséggel, az adókiegyenlítés keretein belül pedig lehetőség van a tárgyévet megelőző két évben ellenőrzött tőkepiaci ügyletből származó jövedelem után befizetett adó terhére a tárgyévi ellenőrzött tőkepiaci ügyletből származó veszteség kompenzálására.

Társas vállalkozásoknál az elért árfolyamnyereség az adóalap részét képezi.

Magánszemélyek esetén a Személyi jövedelemadó törvény (1995. évi CXVII. tv.), jogi személyek esetén a Társasági adóról és osztalékadóról szóló törvény (1996. évi LXXXI. tv.) rendelkezései az irányadóak.

Az adóügyi következmények azonban az ügyfelek egyedi körülményei alapján ítéltetők meg és a jövőben változhatnak.

Az e termékcsoporthoz tartozó egyes pénzügyi eszközökre adott megbízást megelőzően, bankunk részletes tájékoztatást ad az adott pénzügyi eszköz kockázatairól, árfolyamáról, piaci helyzetéről, valamint az adott pénzügyi eszközzel kapcsolatban felmerülő valamennyi lényeges további információkról.

VII. TŐZSDEI HATÁRIDŐS TERMÉKEK

1. Termékismertető

A tőzsdei határidős termékek jellemzője a szabványosított kereskedés: e termékekre szóló megbízások **csak előre meghatározott lejáratú időpontokra és köteleységekre vonatkozhatnak**. Az eladni kívánt termékkel nem kell ténylegesen rendelkezni, csak a termék szerződéskötéskor érvényes, illetve lejáratkor várható árának a különbözetére fedezetet jelentő pénzbeli letétet kell elhelyezni, majd az árfolyamváltozástól függően a Bankon keresztül a központi elszámolóházzal (KELER Zrt.) naponta elszámolni.

Kontraktus:

Kontraktusnak nevezik a határidős tőzsdei piacokon kereskedett termékek szabványosított kereskedési egységét. Egy adott tőzsdei határidős termékre szóló kontraktus pénzben vagy darabban, vagy súlyban kifejezett mennyiségi alapegysége az a legkisebb kereskedési mennyiség, amelynek egész számú többszöröseire lehet megbízást adni. (Pl. 1 kontraktus 1000 euró, vagy 1 kontraktus 100 t gabona, vagy 1 kontraktus 200 db OTP részvény, vagy a BUX indexnél 10 Ft, stb.) A határidős kontraktusra szóló megbízás egy előre meghatározott jövőbeli időpontban történő elszámolására kötött szerződés (adott kontraktusnyi pénzügyi eszköz vétele vagy eladása egy előre meghatározott jövőbeni időpontban).

A tőzsdei határidős termékek a kontraktus tárgyától függően többféle alaptermékre szólhatnak.

Az MKB Bank a Budapesti Értéktőzsdére bevezetett határidős kontraktusok közül kizárólag a következőket forgalmazza:

- **Határidős deviza kontraktus**

A tőzsdén kereskedhető devizanemekre (pl. EUR, USD, CHF, JPY, GBP, CZK és PLN a forint ellenében, valamint a főbb keresztárfolyamok) és fix lejáratú dátumokra köthető (az első öt hónapra, valamint az azt követő negyedévek záró hónapjaira, maximum 1,5 évre előre) szabványosított adás-vételi ügyletek.

- **Határidős részvény kontraktus**

Tőzsdére bevezetett társaságok részvényeire, mint alaptermékre szóló határidős vagy opciós eladási, illetve vételi szabványosított ügyletek tőzsdén történő jövőbeni teljesítéssel (az első három hónapra, valamint az azt követő negyedévek záró hónapjaira, maximum 1,5 évre előre).

- **Határidős BUX kontraktus**

A BUX kontraktus a BUX indexre, azaz a Budapesti Értéktőzsde (BÉT) hivatalos részvényindexére szól, amelyben a tőzsdei részvénypiac legnagyobb forgalmú részvényei találhatók meg. A BUX index az indexet alkotó részvények utolsó kötési árából, és az adott cég nagyságából súlyozással számított mutató, amely e részvények piaci értékének (kapitalizációjának) változását tükrözi, néhány korrekciós tényezővel.

2. A termék piaci helyzete,

A tőzsdei határidős ügyletek árának volatilitása

A volatilitás az árfolyam ingadozásának mértéke. Alacsony volatilitás esetén a termék árfolyama csak kismértékben ingadozik, míg magas volatilitás esetén a termék árfolyam ingadozása nagy. A határidős termékek volatilitása megegyezik az alaptermék (deviza, részvény, vagy index) árfolyamának alakulásával.

Minél nagyobb az alaptermék árának az ingadozása, annál kockázatosabb befektetésnek tekinthető az alaptermékre szóló tőzsdei határidős termék.

A pénzügyi eszköz szerződéskötést megelőző időszakának árfolyam-alakulása

A termékek áralakulásának historikus bemutatása jól mutatja a befektetés árváltozásának történetét.

Az árfolyamok múltbeli alakulásából a jövőbeni változásokra és teljesítményre vonatkozóan nem lehet megbízható következtetéseket levonni.

A termékek likviditása

A likviditás egy befektetés azon tulajdonsága, hogy milyen idő- és hozamveszteséggel lehet értékesíteni és pénzzé tenni, milyen könnyen forgatható, mennyire megbízható a másodlagos piaca. A határidős piacokon a kereslet és kínálat átmeneti csökkenését likviditási problémának nevezzük, amely a termékek árát negatívan érintheti.

Minden határidős terméknek van piaci értéke, ami függ az alaptermék tőzsdei árfolyamától. A vállalt nyitott pozíció a tőzsdei kereskedési idő alatt (munkanapokon 9.00-16.30 óráig) egy ellentétes irányú pozícióval bármikor megszüntethető a BÉT által biztosított likviditás mellett. Ha a BÉT-en a kereslet és kínálat a kedvezőtlen piaci helyzet következtében csökken a tőzsdei határidős termékek iránt, előfordulhat, hogy nehézségbe ütközik esetleg a meglévő tőzsdei határidős befektetések értékesítése, azaz a pozíció zárása.

3. A tőzsdei határidős termékek kockázatai

A tőzsdei határidős termékek kereskedése során az elérhető nyereség, illetve az elszenvedhető veszteség mértéke lényegesen nagyobb lehet, mint más befektetési formák esetében. Ennek a **tőkeáttétel (a pozíció nyitásához szükséges saját tőke aránya az azzal vállalt kockázathoz)** az oka. Egy határidős kontraktus megvételéhez vagy eladásához elegendő alapletétet (fedezet) elhelyezni, mely a kontraktus értékének töredékét teszi ki. A fedezet mértéke függ a terméktől és a KELER Zrt. által kért alapletét követelményétől, ami 10-20% százalékát teszi ki pozíció értékének.

Például ha 10 000 db Magyar Telekom (MTEL) részvény kontraktusra (amely pozíció értéke kb. 10 millió Ft) vonatkozó határidős ügylet esetén elegendő 1,5 millió Ft-nyi (15%-os) fedezet alapletétként történő elhelyezése, azaz kb. $10/1,5 = 6,67$ -szeres tőkeáttétellel lehet pozíciót nyitni.

Tételezzük fel, hogy 1000 Ft-os határidős áron veszünk 10 000 db MTEL részvényre vonatkozó határidős kontraktust. Ha a határidős árfolyam 15%-ot esik, és 850 Ft-ra csökken, akkor a pozíción 1,5 millió Ft veszteség keletkezik, ami a teljes alapletét elvesztését jelenti. (Részvényenként 150 Ft-os veszteség $(1000-850=150)$; 10 000 db részvénynek megfelelő kontraktus; $\rightarrow 10\,000 \times 150 = 1\,500\,000$ Ft). Mivel a teljes veszteség az alapletét értékét csökkenti, a 150 Ft-os negatív árfolyamváltozás a teljes alapletét elvesztését eredményezte.)

Fordított irányú, azonos mértékű árfolyamváltozásnál (1000 Ft-ról 1150 Ft-ra) az ügyfél által elért eredmény 1,5 millió Ft lett volna.

A példából is látszik, hogy a teljes befektetett összeg esetleges elvesztésének veszélye fennáll, a még szokásos, szélsőségesnek nem mondható piaci körülmények esetén is. Ezen esetek elkerülése érdekében a Bank naponta értékeli a pozíciót és – az ügyfél értesítésével – megköveteli a letét folyamatos feltöltését, ha a **napi értékelés** eredményeként a pozíción árfolyamveszteség merül fel. Amennyiben az Ügyfél nem gondoskodik az alapletét pótlólagos feltöltéséről, a Bank a további, esetleges korlátlan veszteségek elkerülése érdekében kényszer-likvidálhatja, azaz megszüntetheti a pozíciót. Kényszerlikvidálás esetén az Ügyfél csak az alapletét összegét veszíti el részben vagy egészben.

Előfordulhat olyan piaci helyzet is, amikor **Bankunknak – kereslet hiányában – nincs lehetősége kényszerlikvidálásra. Ebben az esetben ügyfelünk veszteségének mértékét nem áll módunkban csökkenteni.**

A veszteség ebben az esetben az alapletét összegénél is nagyobb lehet. A fenti példát folytatva: az MTEL részvény árfolyama 1000 Ft-ról 800 Ft-ra csökken; Részvényenként 200 Ft-os veszteség ($1000-800=200$); 10 000 db részvénynek megfelelő kontraktus; $\rightarrow 10\,000 \times 200=2\,000\,000$ Ft). Így az ügyfél elveszítette alapletétjét és 500 ezer Ft pótlólagos befizetési kötelezettsége keletkezett.

A határidős ügyleteknél viszonylag alacsony alapbiztosítékkal nagy értékű nyitott pozíciók árfolyamváltozásait lehet megnyerni vagy elveszíteni. Következésképpen az Ügyfél nyeresége vagy a vesztesége többszöröse lehet a Banknál elhelyezett alapbiztosítéknak.

4. A megbízások szerződéses háttere

A tőzsdei határidős termékek igénybevételének előfeltétele az Összevont értékpapír és ügyfélszámla szerződés megkötése és a számla megnyitása.

Emellett szükséges a Keretmegállapodás szabványosított tőzsdei határidős ügyletek lebonyolítására c. dokumentum megkötése.

További előfeltétel a Letétek biztosítása:

- Alapletét (mértékét a Központi Elszámolóház (KELER) határozza meg, pénzüsszegben és állampapírban is elhelyezhető)
- Változó letét (mértékét a Bank határozza meg, csak készpénzben helyezhető el)

5. Tőzsdei határidős tranzakciók pénzügyi elszámolása, teljesítése

A megbízások fedezete

A tőzsdei határidős ügyletekre szóló megbízások fedezetére a Bank előírja a KELER által előírt alapletét és a Bank által meghatározott változó letét elhelyezését az Ügyfél MKB Banknál vezetett bankszámláján (pénzbeli letét esetén), illetve az Ügyfél Összevont értékpapír és ügyfélszámláján (értékpapír fedezet esetén). A Bank megköveteli továbbá az alap,- illetve változó letét folyamatos feltöltését, ha a napi értékelés során az Ügyfél által tartott pozíción árfolyamveszteség merül fel.

Megbízások teljesítése

Tőzsdei határidős tranzakciók végrehajtásának részleteit az MKB Bank legkedvezőbb teljesítésre vonatkozó végrehajtási politikája tartalmazza.

6. Pótlólagos befizetés

A tőzsdei határidős kereskedés eredményét a felek egymás között folyamatosan, naponta elszámolják és rendezik. A nyereség bármikor felvehető, de az esetleg veszteség miatt csökkenő letétösszeget is azonnal pótolni kell.

7. Garanciák

A Befektető-védelmi Alap (BEVA) kártalanítására azok a befektetők számíthatnak, akik a Bankkal a biztosított tevékenységek valamelyikére érvényes szerződést kötöttek és e szerződés alapján a Bank birtokába került, és a befektető néven nyilvántartott vagyont (értékpapírt, pénzt) a Bank nem tudja kiadni számukra.

A kártalanítási feltételek fennállása esetén a BEVA – **befektetőnként és összevontan** – húszezer euró összeghatárig nyújt pénzübeni térítést oly módon, hogy az egymillió forintot meghaladó követelésnek csak a 90%-át fizeti meg.

A BEVA nem fizet kártalanítást, ha a befektető követésének alapja a befektetés értékvesztése vagy árfolyamveszteség.

8. Kondíciók

A tőzsdei határidős pozíciók nyilvántartására szolgáló Összevont értékpapír és ügyfélszámla nyitás és vezetés kondícióit a mindenkor érvényes Befektetési Szolgáltatások kondíciós lista tartalmazza, akárcsak a határidős megbízásokkal kapcsolatos egyéb költségeket. Határidős kereskedés díjai (kontraktusonkénti díj + minimumdíj).

9. Adózás

A tőzsdei határidős ügyleteken elért jövedelmet adó terheli.

Magánszemélyek esetében minden lezárt határidős pozícióból származó jövedelmet ellenőrzött tőkepiaci ügyletből származó jövedelemadó terheli.

Ellenőrzött tőkepiaci ügyletből származó jövedelem után az adó mértéke 20%.

Az ellenőrzött tőkepiaci ügyletből származó nyereség csökkenthető az előző két adóévben elért ellenőrzött tőkepiaci ügyletből származó veszteséggel, az adókiegyenlítés keretein belül pedig lehetőség van a tárgy-évet megelőző két évben ellenőrzött tőkepiaci ügyletből származó jövedelem után befizetett adó terhére a tárgyévi ellenőrzött tőkepiaci ügyletből származó veszteség kompenzálására.

Társas vállalkozásoknál az elért árfolyamnyereség az adóalap részét képezi.

Magánszemélyek esetén a Személyi jövedelemadó törvény (1995. évi CXVII. tv.), jogi személyek esetén a Társasági adóról és osztalékadóról szóló törvény (1996. évi LXXXI. tv.) rendelkezései az irányadóak.

Az adóügyi következmények azonban az ügyfelek egyedi körülményei alapján ítéltetők meg és a jövőben változhatnak.

Az e termékcsoporthoz tartozó egyes pénzügyi eszközökre adott megbízást megelőzően, bankunk részletes tájékoztatást ad az adott pénzügyi eszköz kockázatairól, árfolyamáról, piaci helyzetéről, valamint az adott pénzügyi eszközzel kapcsolatban felmerülő valamennyi lényeges további információkról.

VIII. Tőzsdén kívüli értékpapír és árfolyam derivatívák

A derivatíva, vagy más néven származékos ügylet olyan **pénzügyi eszköz, amelynek piaci ára a termék alapjául szolgáló valamilyen más pénzügyi eszköz (azaz az alaptermék) árának alakulásától függ**, tehát értékét az alaptermékől származtatják.

Az egyes MKB Banknál elérhető tőzsdén kívüli értékpapír és árfolyam derivatívák egyedi termékjellemzőiről az egyes termékekhez kapcsolódó terméktájékoztatók adnak részletes tájékoztatást.

1. Tőzsdén kívüli értékpapír derivatívák

Tőzsdén kívüli részvény opció

1. Termékismertető

A **részvény árfolyam opció** olyan megállapodás, amely **opciós díjfizetés ellenében jogot biztosít az opció vevője számára és kötelezi az opció eladóját**, hogy egy előre meghatározott **időpontban** egy előre rögzített **árfolyamon**, egy konkrét részvény mennyiséget az **opciós jog jellege szerint megvásároljon, vagy eladjon**. A lehívási feltételek fennállása esetén, tehát vételi opció esetén akkor, ha a lejáratkori záróárfolyam magasabb, eladási opció esetén pedig akkor, ha alacsonyabb, mint az előre rögzített opciós árfolyam, a részvényadásvétel automatikusan, külön jognyilatkozat nélkül létrejön a Bank és az Ügyfél között.

2. A termék piaci helyzete

A részvény árának volatilitása

A **volatilitás az árfolyam ingadozásának mértéke**. Alacsony részvény árfolyam volatilitás esetén az opció ára alacsonyabb, míg magas részvény árfolyam volatilitás esetén az opció ára magasabb. A mögöttes termék árfolyam elmozdulásának az opció árára gyakorolt hatását a volatilitás alakulása felerősítheti vagy ellensúlyozhatja. **Minél nagyobb az alaptermék árfolyamának az ingadozása, annál kockázatosabb befektetésnek tekinthető, így a volatilitás a kockázatoság jellemzésére használható mutató.**

A pénzügyi eszköz szerződéskötést megelőző időszakának árfolyam-alakulása

Az alaptermék árfolyamának historikus bemutatása jól mutatja a befektetés ár alakulásának történetét, azonban az árfolyamok múltbeli alakulásából **a jövőbeni változásokra nem lehet egyértelmű következtetéseket levonni. Az opció árának múltbeli alakulásából nem lehet egyértelmű következtetéseket levonni a jelenlegi, illetve jövőbeli opciós ár alakulásra vonatkozóan.**

A részvénytőzsdék elérhetősége és esetleges korlátai

Részvény opciós ügylet alaptermékei kizárólag a Budapesti Értéktőzsdére bevezetett alábbi részvények lehetnek:

- Magyar Telekom Nyrt. Részvény A sorozat
- MOL NyRt. Részvény A sorozat
- OTP Bank Nyrt. Részvény A sorozat

A fenti három részvény a Budapesti Értéktőzsde hivatalos indexének (BUX Index) meghatározó elemei, magas fokú likviditás jellemezi mindhárom instrumentumot.

A likviditásnak kettős szerepe van a részvény opciós termék szempontjából: egyrészt az alaptermék lik-

viditása kiemelten fontos az elszámolás napi tőzsdei záróár kialakulásában, másrészt a részvény opciós piac likviditásának akkor van jelentősége, ha egy meglévő pozíciót kockázatcsökkentés vagy nyereség realizálás céljából kívánnak ellenügylettel kizárni.

A részvény opciós ügyletek esetében az opciós jog gyakorlásának feltétele a mögöttes termékre vonatkozó **záróárfolyam** megléte. Amennyiben az **opció lejáratának napján az adott részvényben a Budapesti Értéktőzsdén nem jött létre ügylet**, az előző napi záróár nem tekinthető záróárfolyamnak. Ha a lejárat napján nincsen záróárfolyam, a **Bank jogosult megállapítani a záróárfolyamot, amelynek során a partnerbank által az MKB felé meghatározott záróárfolyamot veszi figyelembe.** (A Bank rendszerint az ügyféllel kötött részvényopciós ügyletből keletkező nyitott pozíciója fedezése érdekében egy másik bankkal vagy befektetési szolgáltatóval az ügyfelével azonos irányú részvényopciós szerződést köt. Ebben az esetben ezt a másik bankot vagy befektetési szolgáltatót nevezzük Partnerbanknak.)

Amennyiben a **részvény opciós ügylet lejárat dátuma** a Budapesti Értéktőzsde **szünnapjára esik**, a következő kereskedési nap tekintendő lejáratnak. Ha a lejárat olyan napra esik, amikor a mögöttes részvény tőzsdei kereskedésében bármely okból lényeges fennakadások voltak, a lejárat a következő tőzsdei kereskedési napra tolódik azzal, hogy ha nyolc egymást követő tőzsdei kereskedési napon át állnak fenn lényeges fennakadások, a nyolcadik tőzsdei kereskedési nap lesz a lejárat napja. Azt, hogy mi tekinthető lényeges fennakadásnak a Bank jogosult meghatározni, különös tekintettel a partnerbank ezzel kapcsolatos nyilatkozatára.

Előfordulhat, hogy a **Budapesti Értéktőzsde nem nyit ki**, vagy az **opciós piacokon az árjegyzésben jelentős fennakadások vannak**, és emiatt nem érhetők el opciós árak, ebben az esetben a meglévő nyitott részvény opciós ügylet ellenügylettel való lezárására nincsen lehetőség, tehát nincsen mód a pozíción elszenvedhető veszteség mérséklésére, így fennáll a veszélye a **veszteség további halmozódásának, illetve a teljes befektetett összeg esetleges elvesztésének.**

3. A részvény opció kockázatai, a tőkeáttétel lényege és hatásai, rendkívüli társasági eseményekből eredő kockázatok

A részvény opciók kereskedése során az elérhető nyereség, illetve az elszenvedhető veszteség mértéke lényegesen nagyobb lehet, mint más befektetési formák esetében.

A pozíció nyitásához, azaz a szerződés megkötéséhez szükséges tőke (azaz a fedezeti letét) és az azzal vállalt kockázati pozíció (azaz a tranzakciós összeg) arányát tőkeáttételnek nevezzük.

Eladott részvény opció esetében az opció eladója a kapott **opciós díj fejében kötelezettséget** vállal arra, hogy a lejáratkor az opció jogosultjának az opcióban foglalt feltételek fennállása esetén teljesítsen részvény vagy pénzösszeg leszállításával. Az opció kiírójának tehát ebben az esetben **maximális nyeresége az opciós díj összege, a veszteség mértéke azonban korlátlan lehet.**

Vásárolt részvény opció esetében az ügylet megkötésének feltétele az **opciós díj megfizetése**, más fedezet elhelyezésére nincsen szükség sem értékpapírban, sem pénzösszegben. Ebben az esetben a fizetendő **opciós díjért cserébe** az opció birtokosa **jogot szerez a mögöttes részvény eladására vagy vételére**, tehát csak a számára kedvező piaci körülmények között él az opció nyújtotta lehetőséggel. Az **opció jogosultjának maximális vesztesége a kifizetett opciós díj, nyeresége azonban korlátlan lehet.** Vásárolt részvény opció esetében megjelenik a tőkeáttétel, az ebből eredő **kockázat mértéke azonban csak az opciós díj mértékére korlátozódik.**

Részvény opciós ügyletek esetében kockázatot jelentenek a **mögöttes egyedi részvények esetében előforduló rendkívüli társasági eseményekből következő tényezők**, mint például a kibocsátó összeolvadása, beolvadása, felvásárlása, államosítása, a kibocsátóval szembeni csődeljárás megindulása, a kibocsátó fizetéseképtelensége, az egyedi részvény tőzsdéről való kivezetése, részvény névérték változás, jogszabály változások stb. Az ilyen típusú események bekövetkezése esetén követendő eljárás a Bank részéről az opciós Partnerbank eljárása alapján kerül meghatározásra.

4. A megbízások szerződéses háttere

A tőzsdén kívüli részvény opciós ügyletek igénybevételének előfeltétele a „**Keretmegállapodás tőzsdén vagy más szabályozott piacon kívüli származékos ügyletek létrehozására**” vonatkozó keretszerződés, illetve a keretmegállapodás rendelkezéseinek megfelelően „**Óvadéki keretszerződés forint és devizaösszeg tekintetében, illetve értékpapír tekintetében**” nevű keretszerződés előzetes megkötése a Bankkal, valamint a tranzakció devizanemének megfelelő **bankszámla, és összevont értékpapír- és ügyfélszámla megnyitása.**

5. Részvény opciók pénzügyi elszámolása, teljesítése

A részvény opciók letéti és óvadéki követelményei

Ügyfél által eladott részvény opció esetében az ügylet mögött álló **részvénypakett vagy pénzüsszeg** az ügylet futamideje alatt egészen az elszámolás napjáig az ügyletben meghatározott mennyiségben **teljes egészében fedezeti óvadékként zárolásra kerül.**

Ügyfél által vásárolt részvény opció esetében a **letéti követelmény az opciós prémium megfizetését** jelenti. Külön fedezet elhelyezés az opció vevőjét nem terheli.

Megbízások teljesítése

Ügyfél által eladott részvény opció esetében az ügylet megkötésekor a konstrukció mögötti összeg vagy részvénycsomag óvadékként zárolásra kerül, amely lejáratkori tranzakció (opció lehívása) bekövetkezése esetében rendelkezésre áll a teljesítéshez. **Az opció lejáratát követő harmadik banki munkanapon** a lehívási feltételek fennállása esetén az opció mögötti pénzüsszeg, illetve a részvénycsomag terhelése/jóváírása megtörténik az Ügyfél MKB Banknál vezetett bankszámláján vagy összevont értékpapír- és ügyfélszámláján. Ügyfél által **eladott részvény opció** esetében a **lejáratkori teljesítés kizárólag fizikai leszállítással lehetséges.**

Ügyfél által vásárolt opció esetében az opciós díj megfizetésén túl fedezet elhelyezési kötelezettség nincsen. A lehívási feltételek fennállása esetén **a lejáratkori teljesítés kizárólag pénzügyi elszámolással történhet**, melynek keretében az opciós ár és az **opció lejáratának napján meghatározott tőzsdei záróár különbsége** kerül elszámolásra az opcióban szereplő **részvény darabszámra** vetítve az elszámolás napján az Ügyfél MKB Banknál vezetett bankszámlájának javára.

Ha a lehívási feltételek nem állnak fenn lejáratkor, nem történik elszámolás a felek között.

A részvény opciós ügylet futamideje alatt az Ügyfél fennálló pozíciója **ellenügylettel részben vagy teljes egészében kizárható** abban az esetben, **ha az ellenügyletben foglalt részvény darabszám eléri a minimális köténagsághoz szükséges darabszámot.** Poolban történő részvényopciós ügylet esetén ezért az ellenügylettel való kizárás nem minden esetben lehetséges, mivel az egyes Pool-tagok nyitott pozíciója nem éri el a minimális köténagságot.

Amennyiben a részvény opció esetében **az ügylet futamideje alatt ellentétes irányú ügylettel való kizárás történik**, ebben az esetben az **ellenügyletre nincsen fedezet elhelyezési kötelezettség.** Ellenügylettel való kizárás esetében az **opciós díjra vonatkozóan történik pénzümozgás, és lejáratkor már nem történik elszámolás.**

6. Pótlólagos befizetés

Sem vásárolt, sem eladott részvény opciók esetében nem merül fel az ügylet futamideje alatt pótlólagos fedezet elhelyezési kötelezettség.

7. Garanciák

A Befektető-védelmi Alap (BEVA) kártalanítására azok a befektetők számíthatnak, akik a Bankkal a biztosított tevékenységek valamelyikére érvényes szerződést kötöttek és e szerződés alapján a Bank birtokába került, és a befektető nevéen nyilvántartott vagyont (értékpapírt, pénzt) a Bank nem tudja kiadni számukra.

A kártalanítási feltételek fennállása esetén a BEVA – **befektetőnként és összevontan** – húszezer euró összeghatárig nyújt pénzübeni térítést oly módon, hogy az egymillió forintot meghaladó követelésnek csak a 90%-át fizeti meg.

A BEVA nem fizet kártalanítást, ha a befektető követelésének alapja a befektetés értékvesztése vagy árfolyamvesztés.

8. Kondíciók

A részvény opció ára az opciós díj, melyet az **opció vevője fizet az eladó részére**. Az Ügyfelek számára jegyzett részvény opciós ügyletekhez tartozó opciós díjat a Bank a partner bank által kalkulált opciós díj alapján határozza meg. A részvény opciók prémiumán kívül a Bank a meglévő pozíciók tartásáért, a szerződéses háttér létrehozásáért külön díjat, jutalékot nem számít fel.

Amennyiben az Ügyfél az ügyletben foglalt mennyiségű részvényt helyezi el fedezetként, a Befektetési szolgáltatások, valamint kiegészítő szolgáltatások elnevezésű hatályos kondíciós listának megfelelő **állományi díjak** kerülnek felszámításra.

9. Adózás

A részvény opciós ügyletből származó jövedelmet adó terheli. Magánszemélyek esetében a kapott vagy fizetett opciós díj, a részvényügyleteken elért árfolyamnyereség vagy veszteség ellenőrzött tőkepiaci ügyletből származó jövedelemnek minősül.

Ellenőrzött tőkepiaci ügyletből származó jövedelem után az adó mértéke 20%.

Az ellenőrzött tőkepiaci ügyletből származó nyereség csökkenthető az előző két adóévben elért ellenőrzött tőkepiaci ügyletből származó veszteséggel, az adókiegyenlítés keretein belül pedig lehetőség van a tárgyévet megelőző két évben ellenőrzött tőkepiaci ügyletből származó jövedelem után befizetett adó terhére a tárgyévi ellenőrzött tőkepiaci ügyletből származó veszteség kompenzálására.

Társas vállalkozásoknál az elért árfolyamnyereség az adóalap részét képezi.

Magánszemélyek esetén a Személyi jövedelemadó törvény (1995. évi CXVII. tv.), jogi személyek esetén a Társasági adóról és osztalékadóról szóló törvény (1996. évi LXXXI. tv.) rendelkezései az irányadóak.

Az adóügyi következmények azonban az ügyfelek egyedi körülményei alapján ítélnélhetők meg és a jövőben változhatnak.

2. Tőzsdén kívüli árfolyam derivatívák

1. Termékismertető

A derivatíva, vagy más néven származékos ügylet olyan **pénzügyi eszköz, amelynek piaci ára a termék alapjául szolgáló valamilyen más pénzügyi eszköz (azaz az alaptermék) árának alakulásától függ**, tehát értékét az alaptermékbenől származtatják. Az árfolyam derivatívák ára az alaptermék devizapár árfolyamától függ. Az árfolyam derivatíva tranzakciók kötési feltételeit és paramétereit a kötés időpontjában, a határidős lejáratú értéknapi vonatkozóan határozzák meg. A hangsúly a tranzakció kötése és elszámolása közötti időbeni eltérésen, a kötéskori árfolyam várakozások, valamint a futamidő végére kialakuló árfolyam mozgások különbségén van.

A határidős árfolyam megállapodás olyan devizaátváltási művelet, melynek elszámolása az üzletkötés napján meghatározott és kölcsönösen elfogadott kötési árfolyamon történik, de értéknapi az üzletkötés napját követő második banki munkanapon (spot értéknapi) túli, bármilyen jövőbeni banki nap lehet. Határidős üzlet kötésével az Ügyfél biztosítja magát a kedvezőtlen irányú árfolyam elmozdulással szemben, cserébe viszont lemond a kedvező irányú elmozdulásból eredő potenciális nyereségéről.

Az árfolyam opció olyan árfolyamkockázat fedezésére szolgáló eszköz, amely jogot biztosít az opció vevője számára, hogy egy előre meghatározott időpontban egy előre rögzített árfolyamon, egy konkrét devizaösszeget az opciós jog jellege szerint vagy megvásároljon, vagy eladjon, s ezért a jogáért opciós díjat fizet.

Az egyes MKB Banknál elérhető árfolyam derivatívák összetettségéről és az abból eredő kockázatokról az egyes termékekhez kapcsolódó terméktájékoztatók adnak részletes tájékoztatást.

Felhívjuk a figyelmet arra, hogy e termékcsoporthoz tartoznak a deviza árfolyamhoz kapcsolt **strukturált lekötések**, melyek bizonyos esetekben a tőkevesztés kockázatát is magukban hordozzák.

A strukturált lekötés olyan forint vagy deviza alapú konstrukció, amelyek kamata egy mögöttes termék áralakulásának függvénye.

2. A termék piaci helyzete

Az árfolyam derivatívák árának volatilitása

A volatilitás az árfolyam ingadozásának mértéke. Alacsony volatilitás esetén a termék árfolyama csak kis mértékben ingadozik, míg magas volatilitás esetén nagy a termék árfolyam ingadozásának a veszélye. Minél nagyobb egy devizapár árfolyamának az ingadozása, annál kockázatosabb befektetésnek tekinthető, így a volatilitás a kockázatoság jellemzésére használható mutató.

A pénzügyi eszköz szerződéskötést megelőző időszakának árfolyam-alakulása

A választott devizapár árfolyamának historikus bemutatása jól mutatja a befektetés ár alakulásának történetét, azonban az árfolyamok múltbeli alakulásából a jövőbeni változásokra nem lehet egyértelmű következtetéseket levonni.

A derivatív árfolyampiac elérhetősége és esetleges korlátai

A likviditás egy befektetés azon tulajdonsága, hogy milyen idő- és hozamvesztéssel lehet értékesíteni és pénzzé tenni, milyen könnyen forgatható, mennyire megbízható a keresleti – kínálati piaca.

Habár a nemzetközi devizapiac 24 órán keresztül nyitva van, ettől függetlenül előfordulhat, hogy bizonyos devizapárok jegyzése a piaci kereslet és kínálat átmeneti csökkenése (azaz a likviditás hiánya) miatt nem elegendő. Ez jelentheti azt, hogy a vételi és eladási árfolyamok különbsége (az árfolyam marge) a normál piaci vételi és eladási árfolyamok különbségéhez képest nagyobb, (azaz az árfolyamot a normál piaci marzsnál

szélesebb marzssal jegyzik, vagy szélsőséges esetben egyáltalán nem jegyzik). Ebben az esetben nincs mód a pozíció elszenvedhető veszteség mérséklésére, ezért fennáll a veszélye a teljes befektetett összeg esetleges elvesztésének.

3. Az árfolyam derivatíva termékek kockázata, a tőkeáttétel lényege és hatásai

Az árfolyam derivatívák kereskedése során az elérhető nyereség, illetve az elszenvedhető veszteség mértéke lényegesen nagyobb lehet, mint más befektetési formák esetében. Ennek a tőkeáttétel az oka.

Egy határidős vagy opciós vételhez vagy eladáshoz nem szükséges a teljes tranzakciós összeggel rendelkezni, elegendő fedezetet elhelyezni, mely a tranzakció értékének mindössze néhány százalékát teszi ki.

A pozíció nyitásához szükséges tőke (azaz a fedezeti letét) és az azzal vállalt kockázati pozíció (azaz a tranzakciós összeg) arányát tőkeáttételnek nevezzük.

Például egy három hónapos futamidejű, tőzsdén kívüli („OTC” típusú) határidős ügylet esetén elegendő a tranzakciós összeg 5%-át kitevő fedezet elhelyezése, azaz húszszoros tőkeáttétellel lehet pozíciót nyitni.

Tételezzük fel, hogy három hónapos lejáratra EUR/HUF határidős ügyletet kötünk, eladunk 1 millió eurót 260-as árfolyamon forinttal szemben, ekkor az ügylet 5%-os fedezetigénye 50 ezer euró (kb. 13 millió forint). Ha a határidős árfolyam emelkedik, eléri a 261-es szintet, akkor a pozíció 1 millió forint veszteség keletkezik, ami a fedezet kb. 7,7%-át teszi ki. A határidős árfolyam 273-ig történő (13 forintos) emelkedése a teljes alapletét (13 millió Ft) elvesztését jelenti.

A veszteség mértéke elméletileg korlátlan lehet, így többszörösen is meghaladhatja az elhelyezett alapletét mértékét. Amennyiben az Ügyfél nyitott pozíciója a futamidő alatt bármely pillanatban veszteséget mutat, a Banknak jogában áll az előzetesen elhelyezett alapletéten felül kiegészítő fedezetet bekérni. Ha az Ügyfél a felszólításnak nem tesz eleget, akkor a Banknak jogában áll a nyitott pozíciót lezárni, és ezáltal megakadályozni, hogy a veszteség mértéke túllépje az alapletét mértékét. Szélsőséges piaci helyzetekben előfordulhat, hogy az adott pozíció lezárása nehézségekbe ütközik, vagy adott körülmények között nem valósul meg, így a befektetés vesztesége tovább halmozódhat.

4. A megbízások szerződéses háttere

A tőzsdén kívüli árfolyam derivatív termékek igénybevételének előfeltétele a Keretmegállapodás tőzsdén vagy más szabályozott piacon kívüli származékos ügyletek létrehozására vonatkozó keretszerződés megkötése a Bankkal, valamint a tranzakció devizanemének megfelelő bankszámlák megnyitása.

5. Tőzsdén kívüli árfolyam derivatívák pénzügyi elszámolása, teljesítése

Az árfolyam derivatívák letéti követelményei

Az árfolyam derivatív ügyletek létrehozásának alapvető feltétele a keretszerződés aláírásán túl, hogy az üzletkötést megelőzően az Ügyfél a Bank a Keretmegállapodás tőzsdén vagy más szabályozott piacon kívüli származékos ügyletek létrehozására vonatkozó szerződés mellékletében szereplő mennyiségű és típusú pénzügyi eszközt helyezzen el a derivatív ügyletek fedezeteként az MKB Banknál vezetett bankszámláján vagy Összevont értékpapír és ügyfélszámláján az Ügyfél választása szerint.

Megbízások teljesítése

Nyitott pozíciók leszállítási teljesítés esetén a tranzakció devizanemének megfelelő devizanemben az MKB Banknál vezetett folyószámlán a tranzakció ellenértékének a határidős lejárat napon rendelkezésre kell állnia. Amennyiben ehhez a fedezeti összeg átváltása szükséges, arról az Ügyfélnek kell intézkednie.

Lezárt pozíciók esetén a nyitási és zárási tranzakciók nettó eredményét számolja el a Bank a határidős lejárat értéknapon a tranzakció devizanemének megfelelő devizanemben az MKB Banknál vezetett Ügyfél folyószámlán.

6. Pótlólagos befizetés

Amennyiben az Ügyfél által nyújtott biztosíték a Bank megítélése szerint az Ügyfél által nyitott és tartott pozíciók pénzügyi kockázatát bármely okból már nem fedezi, az Ügyfél köteles a Bank felszólítására pótlólagos biztosítékot nyújtani. Az egyes tranzakciók óvadék igényét és annak mértékét a Bank határozza meg, és a Keretmegállapodás tőzsdén vagy más szabályozott piacon kívüli származékos ügyletek létrehozására vonatkozó szerződés mellékletében teszi közzé, akárcsak a pótlólagos fedezet elhelyezésének rendjét.

7. Garanciák

A **Befektető-védelmi Alap (BEVA) kártalanítására** azok a befektetők számíthatnak, akik a Bankkal a biztosított tevékenységek valamelyikére érvényes szerződést kötöttek és e szerződés alapján a Bank birtokába került, és a befektető néven nyilvántartott vagyont (értékpapírt, pénzt) a Bank nem tudja kiadni számukra.

A kártalanítási feltételek fennállása esetén a BEVA – **befektetőnként és összevontan** – húszezer euró összeghatárig nyújt pénzügyi térítést oly módon, hogy az egymillió forintot meghaladó követelésnek csak a 90%-át fizeti meg.

A BEVA nem fizet kártalanítást, ha a befektető követésének alapja a befektetés értékvesztése vagy árfolyamvesztés.

8. Kondíciók

Az ügyfelek részére jegyzett árfolyamok képzésének alapját az árfolyam derivatíva termékek piaci árfolyama adja, amit a Bank az árba épített felárral közvetít az ügyfeleinek. A tőzsdén kívüli árfolyam derivatívák ügyfelek részére történő értékesítéséért, a meglévő pozíciók tartásáért, a szerződéses háttér létrehozásáért a Bank díjat, jutalékot nem számít fel.

9. Adózás

Adó a tőzsdén kívüli árfolyam derivatívákon elért jövedelmet adó terheli. Magánszemélyek esetében a pénzügyi elszámolással lezárt derivatív pozíciókból származó jövedelmet ellenőrzött tőkepiaci ügyletből származó jövedelemadó terheli.

Ellenőrzött tőkepiaci ügyletből származó jövedelem után az adó mértéke 20%.

Az ellenőrzött tőkepiaci ügyletből származó nyereség csökkenthető az előző két adóévben elért ellenőrzött tőkepiaci ügyletből származó veszteséggel, az adókiegyenlítés keretein belül pedig lehetőség van a tárgyév megelőző két évben ellenőrzött tőkepiaci ügyletből származó jövedelem után befizetett adó terhére a tárgyév ellenőrzött tőkepiaci ügyletből származó veszteség kompenzálására.

Társas vállalkozásoknál az elért árfolyamnyereség az adóalap részét képezi.

Magánszemélyek esetén a Személyi jövedelemadó törvény (1995. évi CXVII. tv.), jogi személyek esetén a Társasági adóról és osztalékadóról szóló törvény (1996. évi LXXXI. tv.) rendelkezései az irányadóak.

Az adóügyi következmények azonban az ügyfelek egyedi körülményei alapján ítélni lehetnek meg és a jövőben változhatnak.

Az e termékcsoporthoz tartozó egyes pénzügyi eszközökre adott megbízást megelőzően, bankunk részletes tájékoztatást ad az adott pénzügyi eszköz kockázatairól, árfolyamáról, piaci helyzetéről, valamint az adott pénzügyi eszközzel kapcsolatban felmerülő valamennyi lényeges további információkról.

IX. Tőzsdén kívüli kamat derivatívák

1. Termékismertető

A derivatíva, vagy más néven származékos ügylet olyan pénzügyi eszköz, amelynek piaci ára a termék alapjául szolgáló valamilyen más pénzügyi eszköz (azaz az alaptermék) árának alakulásától függ, tehát értékét az alaptermékbenől származtatják. A kamat derivatívák ára az alaptermék devizapár kamatának alakulásától függ. A kamat derivatíva tranzakciók kötési feltételeit és paramétereit a kötés időpontjában, a határidős lejáratú értéknapi vonatkozóan határozzák meg. A hangsúly a tranzakció kötése és elszámolása közötti időbeni eltérésen, a kötéskori kamatvárakozások, valamint a futamidő végére kialakuló kamat mozgások különbségén van.

A határidős kamatláb megállapodás (Forward Rate Agreement, azaz FRA), – egy jövőbeni időpontban induló, fix futamidejű betét – vagy hitel- kamatkockázatának fedezését teszi lehetővé, amennyiben annak kamata a rövid lejáratú pénzügyi kamatokhoz kötött.

A kamatswap (Interest Rate Swap -IRS) olyan kétoldalú megállapodás, melyben a felek kötelezettséget vállalnak arra, hogy egy meghatározott tőkeösszegre, mint számítási alapra egy bizonyos kamat megállapítási módszer szerint kalkulált kamat forgalmat (cash-flow-t) előre meghatározott jövőbeni időpontokban egy más kamat megállapítási módszer szerint kalkulált kamatforgalomra cserélik.

A kamatopciós megállapodás olyan kétoldalú megállapodás, melyben az eladó opciós díj ellenében, egy meghatározott időszakra és tőkeösszegre vonatkozóan kötelezettséget vállal arra, hogy a szerződésben megállapodott kamatláb és a referencia kamatláb közötti különbözetet az opció vevője részére megfizeti. Az egyes MKB Banknál elérhető kamat derivatívák típusairól, összetettségéről és az abból eredő kockázatokról az egyes termékekhez kapcsolódó terméktájékoztatók adnak részletes tájékoztatást.

Felhívjuk a figyelmet arra, hogy e termékcsoporthoz tartoznak a kamat derivatívákhoz kapcsolt **strukturált lekötések**, melyek bizonyos esetekben a tőkevesztés kockázatát is magukban hordozzák. A strukturált lekötés olyan forint vagy deviza alapú konstrukció, amelyek kamata egy mögöttes termék áralakulásának függvénye.

2. A termék piaci helyzete

A kamat derivatívák piaci értéke és árának volatilitása

Minden határidős és opciós kamatpozíciónak van piaci értéke. A határidős és opciós kamat derivatívák árát az adott futamidőre vonatkozó piaci hozamok és azok volatilitása határozza meg.

A volatilitás kamat derivatívák esetében a kamatok ingadozásának mértéke. Alacsony volatilitás esetén a kamatok csak kismértékben ingadoznak, míg magas volatilitás esetén nagy a termék kamat ingadozásának a veszélye. Minél nagyobb egy deviza kamatának ingadozása, annál kockázatosabb befektetésnek tekinthető, így a volatilitás a kockázatoságot tükröző mutató.

A pénzügyi eszköz szerződéskötést megelőző időszakának áralakulása

A választott lejárat kamatának historikus bemutatása jól mutatja a pénzügyi eszköz árváltozásának történetét, azonban a kamatok múltbeli alakulásából a jövőbeni változásokra nem lehet egyértelmű következtetéseket levonni.

A kamat derivatíva piac elérhetősége és esetleges korlátai

A likviditás egy befektetés azon tulajdonsága, hogy milyen idő- és hozamvesztéssel lehet értékesíteni és

pénzzé tenni, milyen könnyen forgatható, mennyire megbízható a keresleti – kínálati piaca. Habár a nemzetközi piacok 24 órán keresztül nyitva vannak, ettől függetlenül előfordulhat, hogy bizonyos deviza hozamgörbéjének (itt főként a fejlődő piaci devizák esetéről van szó) jegyzése a piaci kereslet – kínálat csökkenése (azaz a likviditás hiánya) miatt nem kielégítő, vagy szélsőséges esetben egyáltalán nem jegyzik.

3. A kamat derivatíva termékek kockázatai, a tőkeáttétel lényege és hatásai

A kamat derivatívák kereskedése során az elérhető nyereség, illetve az elszenvedhető veszteség mértéke lényegesen nagyobb lehet, mint más befektetési formák esetében. Ennek alapvetően a tőkeáttétel az oka.

Egy kamat derivatíva megvételéhez vagy eladásához nem szükséges a teljes tranzakciós összeggel rendelkezni, elegendő fedezetet elhelyezni, mely a derivatíva tőkeösszegének mindössze néhány százalékát teszi ki.

A pozíció nyitásához szükséges tőke (azaz a fedezeti letét) és az azzal vállalt kockázati pozíció (azaz a tranzakciós összeg) arányát tőkeáttételnek nevezzük.

Például egy három éves futamidejű kamatswap ügylet esetén elegendő a tranzakciós összeg 5%-nak megfelelő fedezet elhelyezése, azaz húszszoros tőkeáttétellel lehet pozíciót nyitni. Amennyiben az üzlet megkötését követően a futamidő alatt bármely pillanatban a kamatok az Ügyfél szempontjából kedvezőtlen irányban mozdulnak el, akkor az elhelyezett fedezeti letét kevésnek bizonyulhat, a Bank az előzetesen elhelyezett alapletéten felül kiegészítő fedezetet kérhet be az Ügyféltől. Ha az Ügyfél a pótlólagos fedezet nyújtási kötelezettségének nem tesz eleget, a Bank jogosult az ügyletet lezárni, mely a teljes elhelyezett fedezeti letét elvesztését is eredményezheti. A veszteség mértéke elméletileg korlátlan lehet, így többszörösen is meghaladhatja az elhelyezett alapletét mértékét.

4. A megbízások szerződéses háttere

A tőzsdén kívüli kamat derivatív termékek igénybevételének előfeltétele a Keretmegállapodás tőzsdén vagy más szabályozott piacon kívüli származékos ügyletek létrehozására vonatkozó szerződés megkötése a Bankkal, valamint a tranzakció elszámolási devizanemének megfelelő bankszámlák megnyitása.

5. Tőzsdén kívüli kamat derivatívák pénzügyi elszámolása, teljesítése

A kamat derivatívák letéti követelményei

A kamat derivatív ügyletek létrehozásának alapvető feltétele a keretszerződés aláírásán túl, hogy az üzletkötést megelőzően az Ügyfél a Keretmegállapodás tőzsdén vagy más szabályozott piacon kívüli származékos ügyletek létrehozására vonatkozó szerződés mellékletében szereplő mennyiségű és típusú pénzügyi eszközt helyezzen el a derivatív ügyletek fedezeteként az MKB Banknál vezetett bankszámláján vagy Összevont értékpapír és ügyfélszámláján az Ügyfél választása szerint.

6. Megbízások teljesítése

Kamat derivatíva tranzakciók esedékes összegeinek elszámolásához a tranzakció devizanemének megfelelő devizanemben az MKB Banknál vezetett folyószámlán a tranzakció ellenértékének az esedékesség napján rendelkezésre kell állnia. Amennyiben ehhez a fedezeti összeg átváltása szükséges, arról az Ügyfélnek kell intézkednie.

Egyes kamat derivatíva tranzakciók esetében (pl. FRA) a pénzügyi rendezés különbözet elszámolással történik, ilyenkor a nettó eredményt számolja el a Bank az esedékesség értéknapján a tranzakció devizanemének megfelelő devizanemben az MKB Banknál vezetett Ügyfél folyószámlán.

7. Pótlólagos befizetés

Amennyiben az Ügyfél által nyújtott biztosíték a Bank megítélése szerint az Ügyfél által nyitott és tartott pozíciók pénzügyi kockázatát bármely okból már nem fedezi, az Ügyfél köteles a Bank felszólítására pótlólagos biztosítékot nyújtani. Az egyes tranzakciók óvadék igényét és annak mértékét a Bank határozza meg, és a Keretmegállapodás tőzsdén vagy más szabályozott piacon kívüli származékos ügyletek létrehozására vonatkozó szerződés mellékletében teszi közzé, akárcsak a pótlólagos fedezet elhelyezésének rendjét.

8. Garanciák

A Befektető-védelmi Alap (BEVA) kártalanítására azok a befektetők számíthatnak, akik a Bankkal a biztosított tevékenységek valamelyikére érvényes szerződést kötöttek és e szerződés alapján a Bank birtokába került, és a befektető néven nyilvántartott vagyont (értékpapírt, pénzt) a Bank nem tudja kiadni számukra.

A kártalanítási feltételek fennállása esetén a BEVA – **befektetőnként és összevontan** – húszezer euró összeghatárig nyújt pénzügyi térítést oly módon, hogy az egymillió forintot meghaladó követelésnek csak a 90%-át fizeti meg.

A BEVA nem fizet kártalanítást, ha a befektető követésének alapja a befektetés értékvesztése vagy árfolyamvesztés.

9. Kondíciók

Az ügyfelek részére jegyzett kamatok képzésének alapját a termék piaci kamatszintje adja, amelyet a Bank az árba épített felárral közvetít az ügyfeleinek. A tőzsdén kívüli kamat derivatívák ügyfelek részére történő értékesítéséért, a meglévő pozíciók tartásáért, a szerződéses háttér létrehozásáért a Bank díjat, jutalékot nem számít fel.

10. Adózás

A tőzsdén kívüli kamat derivatívákon elért jövedelmet adó terheli. Magánszemélyek esetében a lezárt derivatív pozíciókból származó jövedelmet ellenőrzött tőkepiaci ügyletből származó jövedelemadó terheli. Ellenőrzött tőkepiaci ügyletből származó jövedelem után az adó mértéke 20%.

Az ellenőrzött tőkepiaci ügyletből származó nyereség csökkenthető az előző két adóévben elért ellenőrzött tőkepiaci ügyletből származó veszteséggel, az adókiegyenlítés keretein belül pedig lehetőség van a tárgyév megelőző két évben ellenőrzött tőkepiaci ügyletből származó jövedelem után befizetett adó terhére a tárgyévi ellenőrzött tőkepiaci ügyletből származó veszteség kompenzálására.

Társas vállalkozásoknál az elért árfolyamnyereség az adóalap részét képezi. 2010. január 1-jétől az 1996. évi LXXXI. a társasági adóról és az osztalékadóról szóló törvényben történt változások értelmében mindazon külföldi szervezet (nem magánszemély), aki OTC kamat derivatívák (határidős kamatláb megállapodás, kamat opciók, kamat swap) keretében a Banktól kamatjövedelmet szerez, adó illetőségétől függően 30%-os forrásadó fizetésére kötelezett, melyet a Bank von le a keletkezett jövedelemből. Kamatnak minősül határidős kamatláb megállapodás esetén az ügylet teljes nyeresége, kamat opciók esetében a piaci kamatláb és az opciós kamatláb különbözete, kamat swap ügylet esetében a kapott kamat teljes összege.

Strukturált lekötések esetén juttatott kamat betéti kamatnak minősül, amely jövedelmet nem kell figyelembe venni forrásadó fizetési kötelezettség alá tartozó kamatjövedelem megállapításakor.

A forrásadó alóli mentesülés csak abban az esetben lehetséges, ha a külföldi szervezet adóilletősége szerinti állam és Magyarország között, Kettős Adóztatás Elkerülésére vonatkozó Egyezmény van érvényben. Ha azonban csak a külföldi szervezet székhelye szerinti állammal rendelkezik hazánk nemzetközi egyezményrel, úgy az nem mentesíti a telephelyet a forrásadó alól. Az adóügyi illetőség megállapítása kizárólag a hivatalos, külföldi adóhatóság által kiállított eredeti okirattal (Illetőség igazolással) történhet.

Magánszemélyek esetén a Személyi jövedelemadó törvény (1995. évi CXVII. tv.), jogi személyek esetén a Társasági adóról és osztalékadóról szóló törvény (1996. évi LXXXI. tv.) rendelkezései az irányadóak.

Az adóügyi következmények azonban az ügyfelek egyedi körülményei alapján ítéltetők meg és a jövőben változhatnak.

Az e termékcsoporthoz tartozó egyes pénzügyi eszközökre adott megbízást megelőzően, bankunk részletes tájékoztatást ad az adott pénzügyi eszköz kockázatairól, árfolyamáról, piaci helyzetéről, valamint az adott pénzügyi eszközzel kapcsolatban felmerülő valamennyi lényeges további információkról.

X. A megfelelési és alkalmassági vizsgálat célja és következményei

Az MKB Bank befektetési szolgáltatásra vonatkozó szerződés megkötését vagy keretszerződés esetén a megbízás végrehajtását megelőzően megvizsgálja az ügyfél a szerződésben foglalt ügylet lényegével, az ügyletben érintett pénzügyi eszköz jellemzőivel és ezek kockázataival kapcsolatos ismereteit és tapasztalatait annak érdekében, hogy az ügyfélszámára legmegfelelőbb termék/szolgáltatást biztosítsa.

A **MEGFELELÉSI** vizsgálat során a Bank termékcsopontonként vizsgálja az ügyfél tudását, tapasztalatait. A vizsgálat lefedi az egyes termékcsoportokra, mint befektetési termékekre vonatkozó termékismeret vizsgálatát, valamint kiterjed a befektető üzleti tapasztalatára és esetleges releváns iskolai végzettségére. A Bank a megfelelési vizsgálatot minden esetben **szerződéskötést megelőzően elvégzi**, legyen szó bármely befektetési termékről, pénzügyi eszkösről vagy ügylettípusról.

Ha a vizsgálat eredményeként az adott **termékcsoport vonatkozásában az ügyfél minősítése megfelelő**, a Bank megítélése szerint az ügyfél ismeretei és tapasztalatai az adott termékcsoportba tartozó termékek, pénzügyi eszközök, és ügyletek lényegére, jellemzőire és kockázataira vonatkozóan megfelelőek, a **tranzakció végrehajtásra kerül**. Az ügyfél az ezen termékcsoportba tartozó termékekre kötött ügyletek esetében a szerződéskötést megelőzően vagy azt követően a végrehajtás tényéről **további értesítést nem kap**.

Amennyiben a megfelelési vizsgálat eredményeként valamely termékcsoport vonatkozásában az ügyfél minősítése **nem megfelelő** – azaz a Bank megítélése szerint az ügyfél ismeretei és tapasztalatai az adott termékcsoportba tartozó termékek, pénzügyi eszközök és ügyletek lényegére, jellemzőire, kockázataira vonatkozóan nem elégségesek – akkor a **tranzakció az ügyfél kérésére végrehajtásra kerül, de a megfelelési vizsgálat „nem megfelelő” eredményére** a Bank az ilyen ügyletek megkötését megelőzően szóban, illetve azt követően írásban is minden alkalommal felhívja az ügyfél figyelmét. Ennek elkerülése érdekében kérjük, hogy végezze el ismételten a megfelelési vizsgálatot.

Ha a megfelelési vizsgálat során valamely termékcsoport tekintetében az ügyfél **nem nyilatkozott**, nem adott meg elégséges információt a vizsgálat elvégzéséhez, vagy nem kívánja elvégezni a vizsgálatot, a Bank nem tudja megállapítani, hogy az adott termékcsoportba tartozó termék, pénzügyi eszköz vagy ügylet megfelelő-e az ügyfél számára. Az ügyfél által kért **tranzakció végrehajtásra kerül**, de a Bank **megfelelési vizsgálat hiányára** az ügylet megkötését megelőzően szóban, illetve azt követően írásban is minden alkalommal **felhívja az ügyfél figyelmét**. Ennek elkerülése érdekében javasoljuk, hogy végezze el a megfelelési vizsgálatot.

A Bank **befektetési tanácsadás szolgáltatás és portfóliókezelési megállapodás** megkötését megelőzően **ALKALMASSÁGI** vizsgálatot végez, melynek keretében meggyőződik arról, hogy az ügyfélnek a szerződés tárgyát képező pénzügyi eszközzel vagy ügylettel kapcsolatos **ismeretei és tapasztalatai, valamint kockázatviselő képessége megfelelő-e ahhoz, hogy megalapozott befektetési döntést hozzon**. A Bank a szerződésben foglaltak teljesítése érdekében szükséges mértékben feltárja az ügyfél jövedelmi helyzetét és befektetési céljait annak érdekében, hogy az ügyfél körülményeihez igazodó, a befektetési elvárásai megvalósítására alkalmas ügyletet vagy pénzügyi eszközt ajánljon.

Ha az alkalmassági vizsgálat eredményeként az adott termékcsoport vonatkozásában az ügyfél „alkalmas” minősítést **kapott** – azaz a Bank megítélése szerint **ügyfél az adott termékcsoport tekintetében „alkalmas”** befektetési tanácsadás szolgáltatás igénybe vételére – a szolgáltatás nyújtásának nincs akadálya.

Portfóliókezelési tevékenység szintén csak „alkalmas” minősítés esetén vehető igénybe.

Amennyiben az alkalmassági vizsgálat eredményeként az adott termékcsoporthoz vonatkozásában az ügyfél **„nem alkalmas” minősítést kapott, a Bank a befektetési tanácsadás szolgáltatást megtagadja. Portfóliókezelési szolgáltatás esetében „nem alkalmas” minősítés esetén szintén nem vehető igénybe a szolgáltatás.**

Amennyiben az ügyfél nem kívánja a vizsgálatot elvégezni, és **nem nyilatkozik az alkalmassága tekintetében, úgy a Bank által nyújtott befektetési tanácsadás szolgáltatás, illetve portfóliókezelési szolgáltatás nem vehető igénybe.**

Fogalomtár

Állampapír	A magyar állam által kibocsátott Diszkont Kincstárjegy és államkötvény, valamint az MNB által belföldön kibocsátott, hitelviszonyt megtestesítő értékpapír.
Államkötvény	Egy évnél hosszabb futamidejű kamatozó állampapír, mely jelenleg 3, 5, 10 és 15 éves eredeti futamidővel kerül forgalomba hozatalra.
Befektetési alap	A befektetési alap olyan eszköz, amely azt teszi lehetővé, hogy az egyes befektetők megtakarításukat egyszerű, biztonságos és költség-hatékony módon, a kockázatok megosztásával fektethessék be az értékpapír-, illetve ingatlanalapok esetében – az ingatlanpiacon. Az alap a befektetők közös tulajdonában lévő vagyontömeg, melyet az alapkezelő (egyéb intézmények közreműködésével) hoz létre és kezel.
Befektetési alapkezelő	Az alapkezelő felelős az alap létrehozataláért, portfóliójának kezeléséért, meghozza és végrehajtja a befektetési döntéseket az alap Tájékoztatójában leírt befektetési irányelveknek és a tőkepiacról szóló törvényben foglaltaknak megfelelően.
Befektetési jegy	A befektetési alap a befektetett összeget megtestesítő értékpapírokat, ún. befektetési jegyeket bocsát ki. A befektetési jegy tulajdonos befektetők a jegyek számának arányában részesednek az alap teljes vagyonából.
BEVA	A Befektető-védelmi Alap önálló jogi személy, amely tagjai díjbefizetési és egyéb bevételei felhasználásával korlátozott vagyoni biztosítást nyújt abban az esetben, ha valamely tagja a meghatározott ügyfélköveteléseket fedezet hiányában nem képes kiadni, vagyis a letétek kiszolgáltatására vonatkozó kötelezettségét nem tudja teljesíteni.
Bruttó árfolyam	A kötvények esetében a nettó árfolyam és az időarányos felhalmozott kamatok összegeként értelmezhető.
Bsztt.	2007. évi CXXXVIII. törvény a befektetési vállalkozásokról és az árutőzsdei szolgáltatókról, valamint az általuk végezhető tevékenységek szabályairól.
BUBOR	Budapesti bankközi kamatláb, a kereskedelmi bankok kihelyezési rátájának átlaga. Az MNB naponta számolja ki és teszi közzé.
BUX index	A Budapesti Értéktőzsde (BÉT) hivatalos részvényindexe a BUX index. Az index a BÉT részvény szekciójában szereplő legnagyobb tőkeértékű és forgalmú részvények árának átlagos változását tükrözi, ezáltal a tőzsdei folyamatok legfontosabb mutatószáma.
Dematerializált értékpapír	Elektronikus úton rögzített és továbbított, értékpapírszámlán nyilvántartott, az értékpapír valamennyi jogszabályi kellékét azonosítható módon tartalmazó adat.
Derivatíva	A derivatíva, vagy más néven származékos ügylet olyan pénzügyi eszköz, amelynek piaci ára a termék alapjául szolgáló valamilyen más pénzügyi eszköz (azaz az alaptermék) árának alakulásától függ, tehát értékét az alaptermékbeli származtatják.
Diszkont Kincstárjegy	A Diszkont Kincstárjegy egy évnél rövidebb futamidejű állampapír, mely kamatot nem fizet, hanem a névértéknél alacsonyabb, diszkont áron kerül forgalomba, lejáratkor pedig a névértéket fizeti vissza. A névérték és a vételár közötti különbség a befektetés hozama.
Egy jegyre jutó nettó eszközérték	A befektetési alap vagyona kötelezettségekkel csökkentett értékének egy befektetési jegyre jutó része egy adott napon, amelyet a törvényi rendelkezések és a kezelési szabályzat alapján a letétkezelő számít ki, és az alapkezelő tesz közzé.
Forgalmazó	Befektetési alapoknál a forgalmazó a befektetési alapkezelő megbízásából ellátja az alap befektetési jegyeinek értékesítését, és értékpapírszámla-vezetőként nyilvántartást vezet a befektetési jegy tulajdonosokról, a befektetési jegyek állományáról és az alappal kapcsolatban információkkal látja el a befektetőket.
Felhalmozott kamat	A felhalmozott kamat az adott kamatfizetési periódusban kifizetésre kerülő kamat utolsó kamatfizetés óta eltelt időszakra jutó időarányos része.
Fix kamatozású kötvények	A kibocsátó a kibocsátás feltételeiben rögzíti a kötvény kamatának mértékét, a kamatfizetés időpontjait(ai)t.
Hozam	A hozam a befektetés adott időszak alatti teljesítményét jelzi. Bankbetét esetén a befektetés hozama megegyezik a kifizetett kamatok adta pénzbeli növekménnyel. Egy kötvény hozama a kötvény által fizetett kamatból és a kötvény árfolyamváltozásából adódik össze. A részvény befektetések esetében a befektetés hozama a kifizetett osztalékok és a részvény adott időszak alatti árfolyam-változásának összege.
Index	Több azonos fajtájú értékpapír átlagos teljesítményét mérő mutató, ami általában a piaci kereskedés alatt folyamatosan kerül kiszámításra az indexbe tartozó értékpapírok aktuális árfolyamából és forgalmából.
Indexált kötvények	A kamatfizetés egy előre definiált mögöttes termék teljesítményéhez kötött, a kibocsátó a kibocsátás feltételeiben rögzíti azokat a feltételeket, amelyek esetén kamatfizetésre kerül sor az előre meghatározott időpont(ok)ban.
Jelenérték	A jelenérték a pénz időértékét kifejező közgazdaságtani fogalom. Kifejezi, hogy jövőben egy egységnyi pénz ma hány egységnyi ér.
Kamat	Befektetések esetén a kamat a kamatozó értékpapírok kibocsátói által ezen értékpapírok tulajdonosainak (befektetőknek) előre meghatározott időszakonként fizetendő összeg.
Kamatláb	A kamatláb a névértékre vetített kamat összege %-os formában kifejezve.
Kapitalizáció	Adott társaság tőkeértéke, vagyis a forgalomban lévő részvények darabszámának és árfolyamának szorzata.
KELER	A tőzsdei és részben tőzsdén kívüli értékpapír- és származékos ügyletek elszámolását végző, elszámolóházi és nemzeti értéktári feladatokat ellátó pénzügyi intézmény.
Kockázat	Valamely pénzügyi instrumentum hozamalakulásának bizonytalanságát jelzi. Minél kockázatosabb egy termék, annál nagyobb mértékben ingadoznak a hozamértékei.
Kockázati felár	A kockázati felár a kockázatmentes hozam (a megfelelő futamidejű azonos devizanemben kibocsátott állampapírok hozama) feletti többlethozam, amely a tőke és kamatok megfizetésének kockázatát számszerűsíti.

Kockázatmentes kamatláb	Adott devizanemben az állam által kibocsátott és garantált állampapírok hozama.
Kontraktus	Kontraktusnak nevezik a határidős tőzsdei piacokon kereskedett termékek szabványosított kereskedési egységét. Egy adott tőzsdei határidős termékre szóló kontraktus pénzben vagy darabban, vagy súlyban kifejezett mennyiségi alapegysége az a legkisebb kereskedési mennyiség, amelynek egész számú többszöröseire lehet megbízást adni.
Kötvény	A kötvény hitelviszonyt megtestesítő értékpapír. A kötvényben a kibocsátó (adós) arra kötelezi magát, hogy az ott megjelölt pénzüsszeget, annak kamatát a kötvény mindenkor tulajdonosának vagy birtokosának a kötvényben megjelölt időben és módon megfizeti.
Letétkezelő	A letétkezelő – befektetési alapkezelőtől függetlenül működő hitelintézet – végzi az alap vagyonának, az alap befektetéseit képező értékpapíroknak a nyilvántartását, az értékpapír-tranzakciók könyvelését és a nettó eszközérték meghatározását.
Likviditás	A likviditás egy befektetés azon tulajdonsága, hogy milyen idő- és hozamvesztéssel lehet értékesíteni és pénzzé tenni, milyen könnyen átruházható, mennyire megbízható a másodlagos piaca.
Likviditási kockázat	Az értékpapírpiacon likviditása a kereskedett pénzügyi eszközök (instrumentumok) összes volumenétől, a kereslet kínálat viszonyától függ. Az értékpapír piacokon a kereslet és kínálat átmeneti csökkenését likviditási problémának nevezzük, amely a termékek árát negatívan érintheti.
Másodlagos piac	Biztosítja a korábban kibocsátott értékpapírok adásvételét befektetők között, mely lehet szabályozott, például erre a Budapesti Értéktőzsde, vagy a felek egyedi megállapodásán alapuló, azaz OTC piac.
MiFID	2004/39/EC sz. az Európai Unió által alkotott, a pénzügyi eszközök piacairól szóló irányelv, más néven MiFID (Markets in Financial Instruments Directive).
Mögöttes termék	Egyes pénzügyi instrumentumok áralakulását egy másik terméktől (alaptermék) teszik függővé. Ezt az alapterméket nevezzük mögöttes terméknek.
Nem kamatozó értékpapírok	Az értékpapír hozama nem kamat, hanem árfolyam eredmény, pl. Diszkont Kincstárjegy.
Nettó árfolyam	Kötvények esetében a felhalmozott kamatoktól mentes árfolyam.
Nettó eszközérték	A befektetési alap vagyonának értéke csökkentve a kötelezettségeivel, amelyet a törvényi rendelkezések és a kezelési szabályzat alapján a letétkezelő számít ki, és az alapkezelő tesz közzé.
Névérték	A befektetés egy egységnyi tőkerésze.
Nominális kamat	Az infláció mértékével nem korrigált/csökkentett kamat.
Nyílt végű befektetési alap	A nyílt végű alapok esetében az alapkezelő az alap futamideje alatt folyamatosan újabb befektetési jegyeket bocsát ki és a már korábban kibocsátottakat visszavásárolja, ezzel a befektetőknek lehetőségük van bármikor újra befektetni és bármikor eladni a befektetési jegyeiket az aktuális napi 1 jegyre jutó eszközértéken. A nyílt végű alapok esetében tehát az alap vagyona az alap futamideje alatt folyamatosan változik az újabb befizetések és visszaváltások, valamint a hozam függvényében.
OBA	Országos Betétbiztosítási Alap. Az Alap legfontosabb feladata, hogy a tagintézetinél elhelyezett betétek befagyása esetén a betétesek részére a biztosított betétek után kártalanítási összeget fizessen. A biztosítási kifizetés értékhatára (a tőke- és kamatösszeg együttes figyelembe vételével) hitelintézetenként és betétesenként jelenleg 13 millió forint.
Opció ügylet	Az opció ügylet (röviden: opció) olyan szerződés, amely az egyik félnek vételi/eladási jogot/kötelezettséget biztosít valamely mögöttes termékre (például deviza, értékpapír) vonatkozóan. Az opció ügyletek az opció vásárlójának jogot biztosít, míg az opció kiírójának kötelezettséget jelentő ügyletek.
Osztalék	A részvénytulajdonosok részesedése a vállalat adózott eredményéből vagy a korábbi évek eredménytartalékából, melynek mértékét a közgyűlés dönti el.
Összevont értékpapírszámla és ügyfélszámla	Az összevont értékpapírszámla a nyomdai úton előállított, valamint a dematerializált értékpapírok nyilvántartására és kezelésére, a kapcsolódó ügyfélszámla pedig a befektetési szolgáltatással és az értékpapírban foglalt kötelezettségen alapuló fizetéssel kapcsolatos elszámolások lebonyolítására szolgál.
Piaci ár	Az adott termék egyensúlyi ára, melyet a piaci kereslet és kínálat határoz meg.
Reálkamat	A várható infláció mértékétől megtisztított kamat.
Részvény	A részvény tulajdonjogot megtestesítő értékpapír. A részvények várható hozama alapvetően két tényezőtől függ: az osztalék nagyságától, illetve a várható árfolyamnyereségtől.
Swap-ügylet	Csereügylet, egy azonnali és egy határidős ügylet összekapcsolása deviza, értékpapír vagy kamat esetén.
Származékos ügylet	Lásd: Derivatíva
Tőkeáttétel	Határidős pozíció nyitásához szükséges saját tőke aránya az azzal vállalt kockázathoz képest.
Tőzsdei határidős termék	A tőzsdei határidős termékek jellemzője a szabványosított kereskedés: e termékekre szóló megbízások csak előre meghatározott lejáratú időpontokra és kötelességekre vonatkozhatnak. Az eladni kívánt termékkel nem kell ténylegesen rendelkezni, csak a termék szerződéskötéskor érvényes, illetve lejáratkor várható árának különbözetére fedezetet jelentő pénzüsszeget kell elhelyezni, majd az árfolyamváltozástól függően a Bankon keresztül a központi elszámolóházzal (KELER Zrt.) naponta elszámolni.
Változó kamatozású kötvények	A kibocsátó a kibocsátás feltételeiben rögzíti azt a referencia értéket (pl. 3 havi BUBOR), amihez képest a mindenkor kifizetésre kerülő kamat mértéke aktuálisan megállapításra kerül, valamint a kamatfizetés időpontjait.
Volatilitás	A volatilitás az árfolyam ingadozásának mértéke. Alacsony volatilitás esetén a termék árfolyama csak kis mértékben ingadozik, míg magas volatilitás esetén nagy a termék árfolyam ingadozása. Minél nagyobb az adott pénzügyi instrumentum árfolyamának az ingadozása, annál kockázatosabb befektetésnek tekinthető, így a volatilitás a kockázatoság jellemzésére használható mutató.
Volumen	Mennyiség.
Zárt végű befektetési alap	Zárt végű alapok esetében az alapkezelő nem köteles a futamidő alatt újabb befektetési jegyeket kibocsátani és a már forgalomba hozott befektetési jegyek a befektetési alap futamidejének vége előtt nem válthatók vissza. A befektetési alaphoz a befektetők kizárólag a jegyzési periódus ideje alatt csatlakozhatnak, amikor is az alap számára a befektetési politika megvalósításához szükséges tőke összegyűlik. Az alapkezelő a kibocsátott befektetési jegyeket csak a futamidő végén váltja vissza.

